

**ΑΝΟΙΚΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΥΠΡΟΥ**

**ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»**

ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΜΑΣΤΕΡ

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΑΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΣΤΟ
ΚΑΤΑΡ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΑΥΤΗ**

ΣΠΥΡΙΔΩΝ Ν. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΛΕΞΑΚΗΣ

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΪΟΣ, 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Περίληψη (στην Ελληνική γλώσσα)	4
Περίληψη (στην Αγγλική γλώσσα)	5
Κεφάλαιο 1 : Εισαγωγή	6
Κεφάλαιο 2 : Ιστορική αναδρομή της εταιρείας και περιγραφή του έργου	8
Κεφάλαιο 3 : Αριθμοδείκτες	9
3.1 Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας	9
3.1.1 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων	9
3.1.2 Αριθμοδείκτης ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	11
3.1.3 Αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων	12
3.1.4 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού	14
3.1.5 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων	15
3.1.6 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων	17
3.2 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας	18
3.2.1 Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας	19
3.2.2 Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας	20
3.2.3 Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας	22
3.3 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας	24
3.3.1 Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους	24
3.3.2 Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους	27
3.3.3 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού	29
3.3.4 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων	31
3.4 Αριθμοδείκτες Διαρθρώσεως Κεφαλαίων και Βιωσιμότητας	32
3.3.1 Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς καθαρά πάγια	32
3.4.2 Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια	34
3.4.3 Αριθμοδείκτης ξένων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια	36
3.4.4 Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς ξένα κεφάλαια	37
Κεφάλαιο 4 : Ανάλυση νεκρού σημείου	39
Κεφάλαιο 5 : Συμπεράσματα	42
Κεφάλαιο 6 : Κατάρ γενικά στοιχεία	44
Κεφάλαιο 7 : Ανάλυση της αγοράς εργασίας στο Κατάρ	45

Βιβλιογραφία	52
Παράρτημα	53
Πίνακας 1 : Ισολογισμοί των ετών 2013, 2014 και 2015	53
Πίνακας 2 : Καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης των ετών 2013, 2014 και 2015	54

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΑΠΟ ΟΙΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΣΤΟ ΚΑΤΑΡ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΑΥΤΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το επιστημονικό πεδίο στο οποίο ανήκει η συγκεκριμένη μεταπτυχιακή εργασία είναι η χρηματοοικονομική ανάλυση σε συνδυασμό με ανάλυση μάρκετινγκ.

Σκόπος της εργασίας, κατά το πρώτο μέρος, είναι η αξιολόγηση, με τη χρήση αριθμοδεικτών, ενός κατασκευαστικού έργου στην περιοχή του Κατάρ μεταξύ της κατασκευαστικής εταιρείας Αρχιρόδον και της πετρελαϊκής εταιρείας του Κατάρ. Για την χρηματοοικονομική ανάλυση του κατασκευαστικού έργου χρησιμοποιήθηκαν οι βασικές οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός και κατάσταση αποτελεσμάτων με βάση τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης) για τα έτη 2013, 2014 και 2015 με προσαρμογή των μεγεθών σε ετήσια βάση όπου ήταν απαραίτητο. Το κατασκευαστικό έργο για το σκοπό της ανάλυσης θεωρήθηκε αυτοτελή οικονομική οντότητα.

Καταρχήν στο πρώτο κεφάλαιο που αποτελεί την εισαγωγή της εργασίας γίνεται μια περιγραφή της χρησιμότητας των λογιστικών καταστάσεων για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων. Στη συνέχεια δίδεται ο ορισμός της έννοιας του αριθμοδείκτη και αναφέρονται οι κυριότερες κατηγορίες αριθμοδεικτών.

Ακολουθεί μια σύντομη ιστορική αναδρομή της πορείας της εταιρείας που έχει αναλάβει το κατασκευαστικό έργο, από την ίδρυσή της μέχρι και σήμερα, και επίσης γίνεται μία σύντομη περιγραφή του έργου.

Στο επόμενο κεφάλαιο πραγματοποιείται η χρηματοοικονομική ανάλυση του έργου. Πιο συγκεκριμένα γίνεται ερμηνεία του κάθε αριθμοδείκτη ξεχωριστά, ανάλυση του υπολογισμού του με βάση τα δεδομένα και αξιολόγησή του για τα έτη 2013, 2014 και 2015. Για την καλύτερη κατανόηση παρατίθενται εκτός από τους αναλυτικούς υπολογισμούς και συγκριτικά διαγράμματα για τα συγκεκριμένα έτη. Το κομμάτι της χρηματοοικονομικής ανάλυσης κλείνει με τον υπολογισμό του νεκρού σημείου και την ερμηνεία του για κάθε έτος για τα αντίστοιχα έτη. Ακολουθεί μία σύνοψη των βασικών συμπερασμάτων που προέκυψαν από την ανάλυση των αριθμοδεικτών για τα τρία έτη.

Το δεύτερο και τελευταίο τμήμα της εργασίας αφορά την ανάλυση της αγοράς εργασίας του Κατάρ. Γίνεται μια αναφορά σε βασικά δημογραφικά, κοινωνικά και οικονομικά στοιχεία της χώρας αυτής και στη συνέχεια αναλύονται τα άρθρα εκείνα του εργατικού δικαίου που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη ιδιαιτερότητα.

FINANCIAL ANALYSIS OF A CONSTRUCTION PROJECT IN QATAR AND STUDY OF THE LABOUR MARKET IN THIS COUNTRY

ABSTRACT

The scientific field in which this thesis belongs to is the financial analysis in conjunction with marketing analysis.

The aim of this thesis in the first place, is to evaluate, using ratios, a construction project in Qatar region between the construction company Archirodon, and the oil company of Qatar. For the financial analysis of the construction project the basic financial statements were used (balance sheet and income statement based on International Financial Reporting Standards) for the years 2013, 2014 and 2015 by adjusting sizes annually where necessary. The construction project for the purpose of this analysis was considered as an independent entity.

At first, in the first chapter which is the introduction of this thesis, a description of the usefulness of the financial statements is taken place for the purpose of useful conclusions. Subsequently the definition of the meaning of the ratio is being given number and the main categories of ratios are mentioned.

A brief historical overview of the company that has undertaken the construction project follows, from its inception until today, and also a brief description of the project is mentioned.

. In the next chapter the financial analysis of the project is taken place. In particular interpretation of each ratio is being done followed by a separate analysis of the calculation according to the data and assessment for the years 2013, 2014 and 2015. For a better understanding except from the detailed calculations, comparative charts for the years concerned are listed. The part of the financial analysis closes by calculating the break-even point followed by its interpretation for each year for the respective years. Following is a summary of the main conclusions drawn from the analysis of the ratios for the three years.

The second and last part of the thesis concerns the analysis of the Qatari labor market. It is a reference to basic demographic, social and economic elements of that country and then those articles of the labor law which have the highest specificity are being analyzed.

Κεφάλαιο 1 : Εισαγωγή

Οι λογιστικές καταστάσεις παρέχουν όλα εκείνα τα στοιχεία που χρειάζεται να γνωρίζει ο κάθε ενδιαφερόμενος για την οικονομική μονάδα έτσι ώστε να μπορεί να πάρει τις σωστές αποφάσεις. Η πλέον σημαντική πηγή πληροφοριών για την οικονομική δραστηριότητα μιας επιχείρησης είναι οι βασικές λογιστικές καταστάσεις, δηλαδή ο ισολογισμός και η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Σε αυτές τις καταστάσεις παρουσιάζονται τα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας, οι πηγές προέλευσης των κεφαλαίων της καθώς επίσης και τα οικονομικά αποτελέσματα από τις δραστηριότητές της.

Η βασική λογιστική ισότητα βασίζεται στην απλή σκέψη ότι σε κάθε οικονομική μονάδα τα μέσα δράσης τα οποία διαθέτει πρέπει να είναι ίσα με τις πηγές προέλευσής τους. Μέσα δράσης εννοούμε τα μέσα που έχει στην κατοχή της η επιχείρηση με την άμεση ή έμμεση βοήθεια των οποίων πραγματοποιεί οικονομικές πράξεις στην αγορά. Η βασική λογιστική ισότητα πάνω στην οποία στηρίζεται η δομή του εκάστοτε ισολογισμού είναι :

$$\text{Ενεργητικό} = \text{υποχρεώσεις} + \text{καθαρή θέση}$$

Το ενεργητικό περιέχει τα μέσα δράσης της επιχείρησης ή αλλιώς την περιουσία όπως θα λέγαμε της οικονομικής μονάδας. Οι υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις προς τρίτους. Αυτές θα πρέπει υποχρεωτικά να αφορούν τη λογιστική μονάδα και όχι τους φορείς της. Τέλος η καθαρή θέση ή ίδια περιέχει κεφάλαια που ανήκουν στους φορείς της οικονομικής μονάδας, είτε αυτά εισφέρθηκαν κατά την ίδρυση της οικονομικής μονάδας είτε προέρχονται από κέρδη τα οποία δεν διανεμήθηκαν αλλά παρέμειναν στην επιχείρηση με τη μορφή αποθεματικών κεφαλαίων.

Ανάμεσα στα διάφορα μέσα ελέγχου και μέτρησης της λειτουργίας μιας σύγχρονης επιχείρησης σημαντική θέση κατέχουν οι αριθμοδείκτες οι οποίοι εκφράζουν λογικές σχέσεις ενδεικτικές της αξίας δύο βασικών χαρακτηριστικών που διέπουν τη λειτουργία της, τη διαχείριση και την εκμετάλλευση της. Η σύγκριση αυτή προέρχεται από τη λατινική λέξη *ratio* η οποία σημαίνει σχέση – λόγος.

Οι Αριθμοδείκτες είναι σχέσεις μεταξύ μεγεθών λογιστικής ή στατιστικής προελεύσεως που καταρτίζονται με σκοπό τον προσδιορισμό της πραγματικής θέσης ή της αποδοτικότητας των διαφόρων διαφόρων τμημάτων ή ολόκληρων τομέων της οικονομικής μονάδας και σε τελική ανάλυση της πραγματικής κατάστασης ολόκληρης της οικονομικής μονάδας.

Αριθμοδείκτης είναι η απλή μαθηματική έκφραση της σχέσης ενός μεγέθους του ισολογισμού ή της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης προς ένα άλλο και μπορεί να εκφραστεί είτε ως πηλίκο, είτε ως λόγος, είτε τέλος ως ποσοστό επί τοις εκατό.

Με τους αριθμοδείκτες προσδιορίζεται η σχέση μεταξύ βασικών επιχειρηματικών μεγεθών, διευκολύνεται η επιχειρηματική δράση και επεξηγούνται τα αποτελέσματα που προκύπτουν από αυτή. Με το σύστημα των αριθμοδεικτών προσδιορίζεται επίσης ο βαθμός απόδοσης των διαφόρων δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας με σκοπό την ορθολογικότερη εκμετάλλευση των μέσων δράσεώς της. Ουσιαστικά οι αριθμοδείκτες εκφράζουν μία μαθηματική σχέση μεταξύ ενός ποσού το οποίο περιέχεται στον αριθμητή και ενός άλλου ποσού το οποίο περιέχεται στον παρονομαστή του αριθμοδείκτη. Ένας αριθμοδείκτης είναι σημαντικός εάν η σχέση μεταξύ των δύο ποσών μπορεί να ερμηνευτεί, είναι δηλαδή μία λογική και κατανοητή σχέση και εάν μπορεί να επηρεάσει τη λήψη των χρηματοοικονομικών αποφάσεων.

Συμπερασματικά θα λέγαμε ότι αποτελούν ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο όχι μόνο για τον εξωτερικό αναλυτή του ισολογισμού της επιχείρησης αλλά κατά κύριο λόγο για τη διοίκηση της

επιχείρησης. Οι αποφάσεις της διοίκησης της επιχείρησης λαμβάνονται ύστερα από λεπτομερειακές αναλύσεις, μετρήσεις και συγκρίσεις όλων των στοιχείων που συνθέτουν τη δραστηριότητά της με τη βοήθεια ενός οργανωμένου συστήματος αριθμοδεικτών. Η πρακτική αξία των αριθμοδεικτών έγκειται στο γεγονός ότι δύο δεδομένα τα οποία είναι απομονωμένα το ένα από το άλλο, αλλά το καθένα διατηρεί την εσωτερική του αξία, μπορεί να αποκτήσουν σημαντικό ενδιαφέρον, όταν ερευνηθούν όχι μεμονωμένα αλλά με τη μορφή κάποιας σύγκρισης ή αλλιώς κάποιας σχέσης.

Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία υπάρχουν πολλοί αριθμοδείκτες. Ανάλογα με τις διάφορες πλευρές ή πτυχές της οικονομικής κατάστασης και δραστηριότητας της επιχείρησης, οι αριθμοδείκτες μπορούν να χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό τόσο της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης όσο και της ικανότητάς της να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της όταν εκείνες λήγουν.

Οι κυριότεροι αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται στη χρηματοοικονομική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες :

1. Αριθμοδείκτες δραστηριότητας.
2. Αριθμοδείκτες ρευστότητας.
3. Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας.
4. Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας.

Κεφάλαιο 2 : Ιστορική αναδρομή της εταιρείας και περιγραφή του έργου

Η χρηματοοικονομική ανάλυση αφορά το έργο μεταξύ της κατασκευαστικής εταιρείας Αρχιρόδον (Archirodon) και της πετρελαϊκής εταιρείας του Κατάρ (Qatar Petroleum). Η προβλεπόμενη διάρκεια του έργου είναι από 07 Απριλίου 2013 μέχρι και 22 Μαρτίου 2015 και η αξία του συμβολαίου ανέρχεται σε €104.217.544. Οι εργασίες που περιλαμβάνονται στο συγκεκριμένο συμβόλαιο είναι :

1. Ράμπα πρόσβασης στη θάλασσα σε ναυπηγείο στην περιοχή του Ρας λαφάν (Ras Laffan Industrial City).
2. Χερσαίος υποσταθμός με μηχανικές και ηλεκτρολογικές υπηρεσίες.
3. Σχεδιασμός, προμήθεια και εγκατάσταση εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην ίδια περιοχή.

Η περιοχή του Ρας λαφάν (Ras Laffan Industrial City) ανήκει διοικητικά στην Qatar Petroleum και βρίσκεται 80 χλμ. βόρεια της Ντόχα στην περιοχή του Κατάρ. Το εργοτάξιο βρίσκεται σε απόσταση 8 χιλιόμετρα κατά μήκος του κυματοθραύστη του λιμανιού της ευρύτερης περιοχής του Ρας λαφάν (Ras Laffan).

Η Αρχιρόδον (Archirodon) είναι μία από τις ηγέτιδες διεθνείς κατασκευαστικές εταιρείες, με παγκοσμίως κατανεμημένες δραστηριότητες και προσφέρει υπηρεσίες σχεδιασμού (engineering) και αποπεράτωσης κατασκευαστικών έργων (construction). Η εταιρεία διαθέτει γραφεία στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, στη Σαουδική Αραβία, στο Κατάρ, στην Αίγυπτο, στην Κύπρο, στη Λιβύη, στο Ομάν, στο Κουβέιτ, στο Μπαχρέϊν και πρόσφατα μέσα στο 2013 και στο Μαρόκο.

Η Αρχιρόδον ιδρύθηκε το 1959 με επιχειρηματική συμφωνία (joint venture) μεταξύ των εταιρειών Αρχιμήδης, ο ελληνικός πιο γνωστός θαλάσσιος εργολάβος (marine contractor) εκείνης της εποχής, και της εταιρείας Οδών και Οδοστρωμάτων μιας εταιρείας με ειδίκευση την κατασκευή οδών και γεφυρών. Η εταιρεία με αυτή τη μορφή ξεκίνησε τις δραστηριότητες της από τη Λιβύη (1961) και το Λίβανο (1962). Η επιτυχημένη πορεία της εταιρείας από εκείνο το χρονικό σημείο τη μετέτρεψε σε ένα μεγάλο εργολάβο (contractor) και το 1971 μετονομάστηκε σε Αρχιρόδον (Archirodon). Τη δεκαετία του 1980 και ενώ η εταιρεία εδραίωνε τη φήμη της παγκοσμίως ως ένας από τους κορυφαίους θαλάσσιους εργολάβους (marine contractors), άρχισε να αναπτύσσει δραστηριότητες σε ηλεκτρομηχανολογικά έργα, σε εκβαθύνσεις και σε γεωτεχνικά έργα. Σήμερα πλέον οι δραστηριότητες της εταιρείας διακρίνονται στις εξής κατηγορίες :

- Βιομηχανικά έργα (μονάδες αφαλάτωσης, εργοστάσια ηλεκτρισμού)
- Θαλάσσια έργα (λιμάνια, προβλήτες, εκβαθύνσεις εντός (onshore) και εκτός ακτής (offshore)).
- Υποδομές (δρόμοι, γέφυρες, αεροδρόμια).

Κεφάλαιο 3 : Αριθμοδείκτες

3.1 Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας

Οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας χρησιμοποιούνται προκειμένου να εξετάσουμε το βαθμό αποτελεσματικότητας μιας επιχείρησης στην χρησιμοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων. Γενικότερα αυτό που εξετάζουν οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας είναι το πόσο γρήγορα κάποιες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων ή στοιχείων του παθητικού και της καθαρής θέσης ενός φορέα μετατρέπονται σε μετρητά μέσα σε μία χρονική περίοδο, συνήθως έτος. Αναφορικά με τα στοιχεία του ενεργητικού χρησιμοποιείται ο όρος κυκλοφοριακή ταχύτητα και ο όρος αναφέρεται στην ταχύτητα με την οποία μπορούν τα αποθέματα, οι απαιτήσεις ή κάποιο άλλο στοιχείο του ενεργητικού να μετατραπεί σε μετρητά. Οι σημαντικότεροι αριθμοδείκτες δραστηριότητας είναι οι εξής :

1. Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων.
2. Αριθμοδείκτης ταχύτητας εξοφλήσεως βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.
3. Αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων.
4. Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού.
5. Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων.
6. Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων.

3.1.1 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων προκύπτει αν διαιρέσουμε το κόστος πωληθέντων με το απόθεμα προϊόντων της επιχείρησης. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης μας δείχνει πόσες φορές ανανεώθηκαν τα αποθέματα της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της μέσα στη χρήση. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης τόσο πιο αποτελεσματικά λειτουργεί η επιχείρηση. Ο υπολογισμός του δείκτη αυτού γίνεται για να διαπιστωθεί η ταχύτητα με την οποία τα αποθέματα διατέθηκαν και αντικαταστάθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης. Χαμηλή ταχύτητα κυκλοφορίας αποθεμάτων μπορεί να συνδεθεί με υπεραποθεματοποίηση.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων τόσο χαμηλότερο είναι το ποσό αποθεμάτων που διατηρεί η επιχείρηση. Αυτό σημαίνει ότι έχουν αυξηθεί οι πωλήσεις γεγονός που μπορεί υπό προϋποθέσεις να οδηγήσει σε υψηλότερα κέρδη. Στην αντίθετη περίπτωση, όταν η τιμή του αριθμοδείκτη είναι χαμηλή προκύπτει ότι υπάρχει υπεραποθεματοποίηση στην επιχείρηση. Η υπεραποθεματοποίηση δείχνει ότι οικονομικοί πόροι που έχουν διατεθεί για την αγορά αποθεμάτων παραμένουν δεσμευμένοι σε στοιχείο του κυκλοφορούν ενεργητικού.

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων} = \frac{\text{Κόστος πωληθέντων}}{\text{Αποθέματα}}$$

2013	$(7,338,223.08/750,962.21) = 9.77$
2014	$(29,809,101.89/1,569,227.07) = 19.00$
2015	$(7,297,888.00/564,606.75) = 12.93$

Το έτος 2013 η τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητα κυκλοφορίας αποθεμάτων ανήλθε σε 9.77 σε απόλυτη τιμή. Το μέγεθος αυτό φανερώνει ότι το 2013 η ταχύτητα κυκλοφορίας των αποθεμάτων του κατασκευαστικού έργου ήταν 9.77 ή αλλιώς τα αποθέματα ανανεώθηκαν 9.77 φορές μέσα στο 2013. Πιο συγκεκριμένα το κόστος πωληθέντων ανήλθε σε €7,338,223.08 και τα αποθέματα σε €750,962.21. Εάν διαιρέσουμε τον αριθμό ημερολογιακών ημερών του έτους (365 ημέρες) με την τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων, δηλαδή με 9.77, προκύπτει ο αριθμός των ημερών που παρέμειναν τα αποθέματα στις αποθήκες πριν χρησιμοποιηθούν στο κατασκευαστικό έργο. Επομένως $365/9.77 = 37$ ημέρες. Συνολικά θα λέγαμε ότι τα αποθέματα του έργου παρέμειναν κατά μέσο όρο 37 ημέρες στις αποθήκες και ανανεώθηκαν 9.77 φορές μέσα στη χρήση.

Το έτος 2014 η τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων έγινε 19.00. Αυτό σημαίνει ότι το 2014 η ταχύτητα κυκλοφορίας των αποθεμάτων του κατασκευαστικού έργου ήταν 19.00 ή αλλιώς τα αποθέματα ανανεώθηκαν 19.00 φορές μέσα στο έτος 2014. Το κόστος πωληθέντων ανήλθε σε €29,809,101.89 και τα αποθέματα σε €1,569,227.07. Διαιρώντας τον αριθμό ημερολογιακών ημερών του έτους (365 ημέρες) με την τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων, δηλαδή με 19.00, προκύπτει ο αριθμός των ημερών που παρέμειναν τα αποθέματα στην αποθήκες πριν τη χρησιμοποίησή τους στο κατασκευαστικό έργο. Άρα $365/19.00 = 19$ ημέρες. Σαν συμπέρασμα τα αποθέματα του έργου παρέμειναν κατά μέσο όρο 19 ημέρες στις αποθήκες και ανανεώθηκαν 19 φορές μέσα στο έτος 2014.

Το έτος 2015 η τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων έγινε 12.93. Αυτό σημαίνει ότι το 2015 η ταχύτητα κυκλοφορίας των αποθεμάτων του κατασκευαστικού έργου ήταν 12.93 ή αλλιώς τα αποθέματα ανανεώθηκαν 12.93 φορές μέσα στο έτος 2015. Το κόστος πωληθέντων ανήλθε σε €7,297,888.00 και τα αποθέματα σε €564,606.75. Διαιρώντας τον αριθμό ημερολογιακών ημερών του έτους (365 ημέρες) με την τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων, δηλαδή με 12.93, προκύπτει ο αριθμός των ημερών που παρέμειναν τα αποθέματα στην αποθήκες πριν τη χρησιμοποίησή τους στο κατασκευαστικό έργο. Άρα $365/12.93 = 28$ ημέρες. Σαν συμπέρασμα τα αποθέματα του έργου παρέμειναν κατά μέσο όρο 28 ημέρες στις αποθήκες και ανανεώθηκαν 12.93 φορές μέσα στο έτος 2015.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων	9,77	19,00	12,93

3.1.2 Αριθμοδείκτης ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προκύπτει από τη διαίρεση του κόστους πωληθέντων της επιχείρησης με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Με άλλα λόγια η τιμή του αριθμοδείκτη εκφράζει πόσες φορές το κόστος πωληθέντων καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Μια μεταβολή του αριθμοδείκτη διαχρονικά δείχνει ότι η επιχείρηση αλλάζει την πιστωτική της πολιτική.

Η τιμή του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη θεωρείται θετική για την επιχείρηση όσο πιο μικρή είναι. Όσο μικρότερος είναι ο αριθμοδείκτης τόσο μεγαλύτερο περιθώριο απαιτείται για την κάλυψη των υποχρεώσεων της επιχείρησης.

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας εξοφλήσεως βραχ. υποχρεώσεων} = \frac{\text{Κόστος πωληθέντων}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

2013	$(7,338,223.08/11,058,048.13 = 0.66$
2014	$(29,809,101.89/1,113,244.67) = 26.78$
2015	$(7,297,888.00/13,309,808.40) = 0.55$

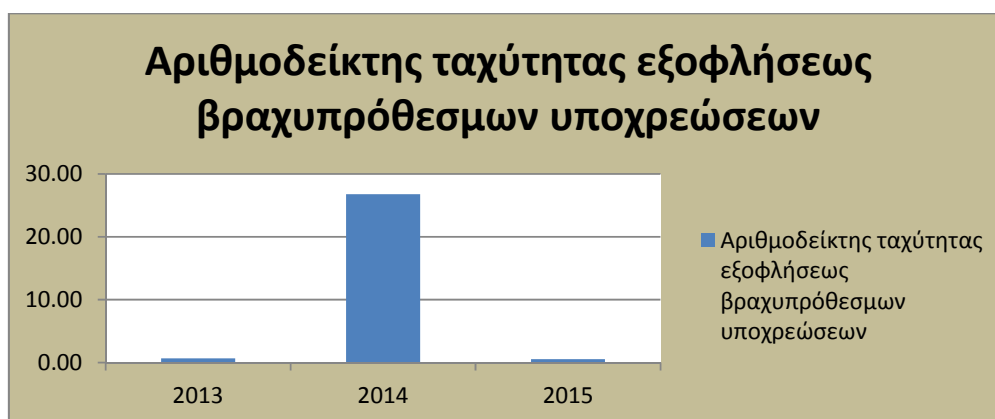
Το έτος 2013 ο αριθμοδείκτης εξοφλήσεως βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων ανήλθε σε 0.66. Η τιμή αυτή φανερώνει ότι τη χρονιά εκείνη το χρονικό περιθώριο εξόφλησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του κατασκευαστικού έργου ήταν αρκετά μεγάλο. Πιο αναλυτικά, το 2013 το κόστος πωληθέντων ανήλθε σε €7,338,223.08 και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε €11,058,048.13.

Την επόμενη χρονιά, το 2014, η τιμή του αριθμοδείκτη αυξήθηκε σε 26.78 σε απόλυτη τιμή. Η τιμή αυτή είναι αρκετή μεγάλη και όχι θετική για το κατασκευαστικό έργο καθώς φανερώνει ότι το χρονικό περιθώριο εξόφλησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων ήταν σημαντικά μικρότερο από

την προηγούμενη χρονιά. Το κόστος πωληθέντων ανήλθε σε €29,809,101.89 και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε €1,113,244.67.

Το έτος 2015 ο αριθμοδείκτης εξοφλήσεως βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων ανήλθε σε 0.55. Η τιμή αυτή φανερώνει ότι τη χρονιά εκείνη το χρονικό περιθώριο εξόφλησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του κατασκευαστικού έργου ήταν αρκετά μεγάλο. Πιο αναλυτικά, το 2015 το κόστος πωληθέντων ανήλθε σε €7,297,888.00 και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε €13,309,808.40.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης ταχύτητας εξοφλήσεως βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	0.66	26.78	0.55

3.1.3 Αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων προκύπτει από τη διαίρεση των πωλήσεων της επιχείρησης με το μέσο ύψος των απαιτήσεών της μέσα στη χρήση. Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει πόσες φορές εισπράττονται οι απαιτήσεις της επιχείρησης μέσα στη χρήση. Ο υπολογισμός του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη αποτελεί τον καλύτερο τρόπο για να διαπιστωθεί εάν οι απαιτήσεις της επιχείρησης είναι πολύ μεγάλες σε σύγκριση με τα υπόλοιπα κυκλοφοριακά της στοιχεία. Ο χρόνος είσπραξης των απαιτήσεων μιας επιχείρησης επηρεάζεται από τους όρους χορήγησης των πιστώσεων στους πελάτες της. Όσο μεγαλύτερη είναι η ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων μιας επιχείρησης τόσο μικρότερος είναι ο χρόνος δέσμευσης των κεφαλαίων και τόσο καλύτερη είναι η θέση της από άποψως χορηγούμενων πιστώσεων.

Εάν διαιρέσουμε τον αριθμό των ημερολογιακών ημερών του έτους (365 ημέρες) με την τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων τότε παίρνουμε τον αριθμό των ημερών που απαιτούνται για την είσπραξη των απαιτήσεων της επιχείρησης.

Είναι πολύ σημαντικό να γίνει ένας συσχετισμός του αριθμοδείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων με τον αριθμοδείκτη ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Όταν η τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων είναι μεγαλύτερη από την τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι απαιτήσεις της επιχείρησης εισπράττονται πιο γρήγορα από ότι εξοφλούνται οι υποχρεώσεις της.

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων} = \frac{\text{Κύκλος εργασιών}}{\text{Απαιτήσεις}}$$

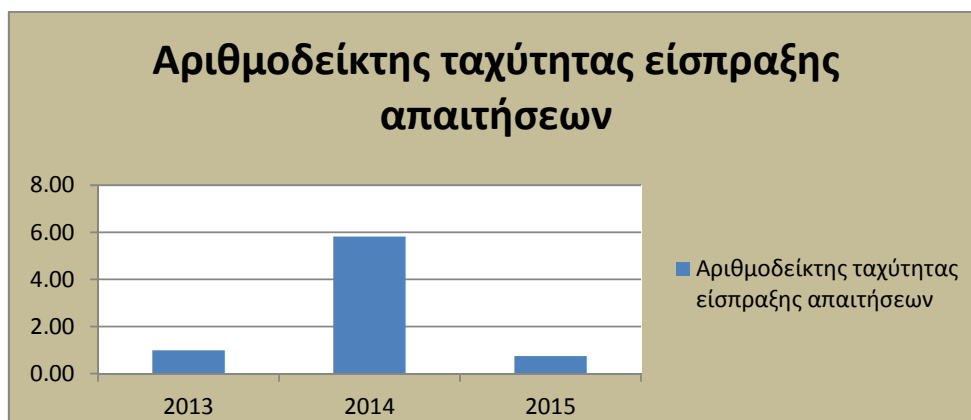
2013	$(9,582,607.98/9,660,012.02) = 0.99$
2014	$(43,326,816.94/7,447,744.63) = 5.82$
2015	$(9,519,867.00/12,712,951.42) = 0.75$

Το 2013 η τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων ήταν 0.99. Ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε €9,582,607.98 και οι απαιτήσεις σε €9,660,012.02. Την ίδια χρονιά η τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων ήταν 0.66. Επομένως ο αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων ήταν μεγαλύτερος για το συγκεκριμένο έτος και συμπεραίνουμε ότι το κατασκευαστικό έργο είχε τη δυνατότητα να εισπράξει τις απαιτήσεις του σε λιγότερο χρόνο από ότι απαιτούνταν για να καλύψει τις υποχρεώσεις του.

Το 2014 η τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων ήταν 5.82. Ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε €43,326,816.94 και οι απαιτήσεις σε €7,447,744.63. Την ίδια χρονιά η τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας εξόφλησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων ήταν 26.78. Επομένως το συγκεκριμένο έτος ο αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων ήταν μικρότερος από τον αριθμοδείκτη ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Αυτό σημαίνει οι υποχρεώσεις του κατασκευαστικού έργου καλύπτονταν σε λιγότερο χρόνο από ότι εισπράττονταν οι απαιτήσεις του.

Το έτος 2015 η τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων ήταν 0.75. Ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε €9,519,867.00 και οι απαιτήσεις σε €12,712,951.42. Την ίδια χρονιά η τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων ήταν 0.55. Επομένως συμπεραίνουμε ότι το κατασκευαστικό έργο είχε τη δυνατότητα να εισπράξει τις απαιτήσεις του σε λιγότερο χρόνο από ότι απαιτούνταν για να καλύψει τις υποχρεώσεις του.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων	0.99	5.82	0.75

3.1.4 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού είναι το πηλίκο της διαίρεσης των πωλήσεων με το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης. Ένας υψηλός αριθμοδείκτης σημαίνει ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιήσει τις πωλήσεις της. Στην αντίθετη περίπτωση, όταν η τιμή του αριθμοδείκτη είναι χαμηλή τότε υπάρχει ένδειξη μη εντατικής χρησιμοποίησης των περιουσιακών στοιχείων από την επιχείρηση και κατά συνέπεια πρέπει είτε να προβεί σε ρευστοποίηση αυτών ή να αυξήσει την χρησιμοποίησή τους. Με άλλα λόγια ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει αν υπάρχει ή όχι υπερεπένδυση κεφαλαίων στην επιχείρηση σε σχέση με το ύψος των πωλήσεων που πραγματοποιεί.

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού} = \frac{\text{Κύκλος εργασιών}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$$

2013	$(9,582,607.98/11,935,841.36) = 0.80$
2014	$(43,326,816.94/10,101,246.10) = 4.29$
2015	$(9,519,867.00/14,065,078.80) = 0,68$

Το 2013 ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού ανήλθε σε 0.80. Ο κύκλος εργασιών του κατασκευαστικού έργου ήταν €9.582.607,98 και το σύνολο του ενεργητικού €11.935.841,36. Η τιμή του αριθμοδείκτη για το συγκεκριμένο έτος δεν θεωρείται ικανοποιητική και υποδηλώνει μη εντατική χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του έργου.

Την επόμενη χρονιά, το 2014, η τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού ήταν 4.29. Ο κύκλος εργασιών του κατασκευαστικού έργου για το συγκεκριμένο έτος ήταν €43.326.816,94 και το σύνολο του ενεργητικού €10,101,246.10. Παρατηρούμε ότι η τιμή του αριθμοδείκτη αυξήθηκε σημαντικά σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά και αυτό είναι θετικό για το

έργο καθώς φανερώνει ότι από το ένα έτος στο άλλο έγινε πιο εντατική χρησιμοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού.

Το έτος 2015 ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού ανήλθε σε 0.68. Ο κύκλος εργασιών του κατασκευαστικού έργου ήταν €9,519,867.00 και το σύνολο του ενεργητικού €14,065,078.80. Η τιμή του αριθμοδείκτη για το συγκεκριμένο έτος δεν θεωρείται ικανοποιητική και υποδηλώνει μη εντατική χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του έργου.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού	0.80	4.29	0.68

3.1.5 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων εκφράζεται ως το πηλίκο της διαίρεσης του κύκλου εργασιών της επιχείρησης με το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της. Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της. Με άλλα λόγια δείχνει τις πωλήσεις που πραγματοποίησε η επιχείρηση με κάθε μονάδα ιδίων κεφαλαίων. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης τόσο καλύτερη είναι η θέση της επιχείρησης διότι πραγματοποιεί μεγάλες πωλήσεις με σχετικό μικρό ύψος ιδίων κεφαλαίων γεγονός το οποίο ενδέχεται να οδηγήσει σε αυξημένα κέρδη.

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων} = \frac{\text{Κύκλος εργασιών}}{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων}}$$

2013	$(9,582,607.98/877,793.23) = 10.92$
2014	$(43,326,816.94/8,988,001.43) = 4.82$
2015	$(9,519,867.00/755,270.40) = 12.60$

Το έτος 2013 ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων ήταν 10.92. Πιο αναλυτικά, ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε €9,582,607.98 και τα ίδια κεφάλαια σε €877,793.23. Την επόμενη χρονιά, το έτος 2014, η τιμή του αριθμοδείκτη μειώθηκε σε 4.82 και αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι τα κέρδη αυξήθηκαν σημαντικά το 2014 σε σχέση με το 2013 και κατά συνέπεια και τα ίδια κεφάλαια. Η ποσοστιαία αύξηση των ιδίων κεφαλαίων ήταν σημαντικά υψηλότερη από την ποσοστιαία αύξηση του κύκλου εργασιών γεγονός που οδήγησε στην πτώση της τιμής του αριθμοδείκτη.

Το έτος 2015 η τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων ανήλθε σε 12.60. Ο κύκλος εργασιών του κατασκευαστικού ήταν €9,519,867.00 και το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων €755,270.40.

Σαν συμπέρασμα θα λέγαμε ότι τα έτη 2013 και 2015 ο αριθμοδείκτης λαμβάνει ικανοποιητική τιμή καθώς δείχνει ότι με χαμηλό ύψος ιδίων κεφαλαίων επιτυγχάνονται υψηλές πωλήσεις .

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων	10.92	4.82	12.60

3.1.6 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων προκύπτει από τη διαίρεση των πωλήσεων της επιχείρησης με το καθαρό πάγιο ενεργητικό της. Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης των παγίων στοιχείων της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της. Επίσης παρέχει ένδειξη αν υπάρχει υπερεπένδυση παγίων σε σχέση με τις πωλήσεις της. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης αυτός τόσο πιο εντατική είναι η χρησιμοποίηση των παγίων στοιχείων της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της.

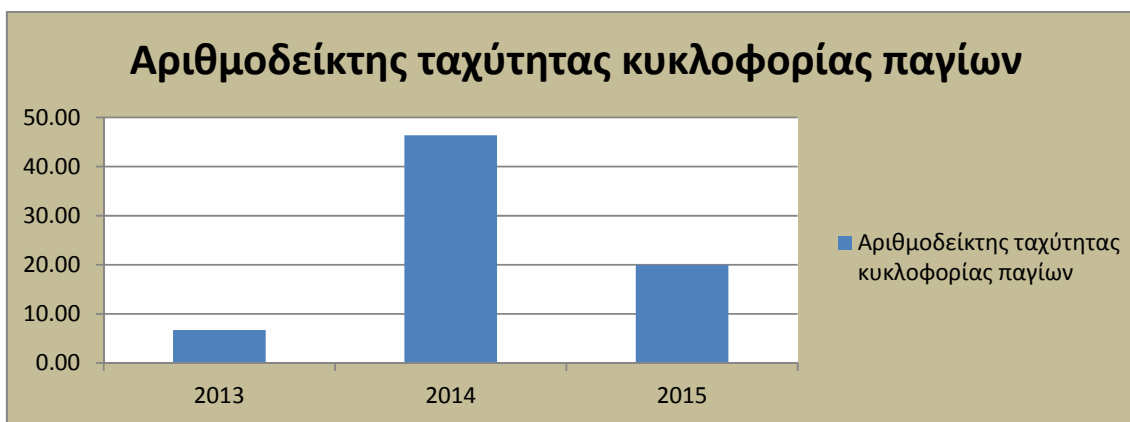
$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων} = \frac{\text{Κύκλος εργασιών}}{\text{Καθαρό πάγιο ενεργητικό}}$$

2013	$(9,582,607.98/1,427,589.72) = 6.71$
2014	$(43,326,816.94/934,475.43) = 46.36$
2015	$(9,519,867.00/476,757.18) = 19.97$

Το έτος 2013 ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων ανήλθε σε 6.71. Πιο αναλυτικά ο κύκλος εργασιών ήταν €9,582,607.98 και το καθαρό πάγιο ενεργητικό €1,427,589.72. Την επόμενη χρονιά ο αριθμοδείκτης αυξάνεται σε 46.36. Το 2014 ο κύκλος εργασιών ήταν €43,326,816.94 και το καθαρό πάγιο ενεργητικό €934,475.43. Η πολύ μεγάλη αύξηση της τιμής του αριθμοδείκτη οφείλεται στην πολύ μεγάλη αύξηση του κύκλου εργασιών από το ένα έτος στο άλλο και την ταυτόχρονη μείωση του καθαρού παγίου ενεργητικού. Η αύξηση της τιμής του αριθμοδείκτη φανερώνει ότι γίνεται πιο εντατική χρησιμοποίηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων σε σχέση με τις πωλήσεις το 2014 σε σχέση με το 2013.

Το έτος 2015 ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων ανήλθε σε 19.97. Πιο αναλυτικά ο κύκλος εργασιών ήταν €9,519,867.00 και το καθαρό πάγιο ενεργητικό €476,757.18. Η μείωση της τιμής του αριθμοδείκτη οφείλεται κατά κύριο λόγο στην σημαντική πτώση του κύκλου εργασιών το 2015 σε σχέση με το 2014 συνέπεια της ολοκλήρωσης του κατασκευαστικού έργου. Η μείωση της τιμής του αριθμοδείκτη το 2015 σε σχέση με το 2014 φανερώνει ότι δεν γίνεται το ίδιο εντατική χρησιμοποίηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων σε σχέση με τις πωλήσεις το 2015 σε σχέση με το 2014.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων	6.71	46.36	19.97

3.2 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

Γενικότερα ως ρευστότητα ορίζουμε την ικανότητα μιας επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις πληρωμές της. Ουσιαστικά ο προσδιορισμός της ρευστότητας συνδέεται με την μελέτη του καθαρού κεφαλαίου κίνησης. Καθαρό κεφάλαιο κίνησης μιας επιχείρησης είναι η διαφορά μεταξύ κυκλοφορούν ενεργητικού και βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Η ρευστότητα μιας επιχείρησης θεωρείται ισχυρή όταν η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να ικανοποιήσει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της και παράλληλα να διατηρήσει επαρκές κεφάλαιο κίνησης μέσα σε μία χρονική περίοδο. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της μετατροπής των αποθεμάτων σε πωλήσεις, των πωλήσεων σε απαιτήσεις και απαιτήσεων σε μετρητά. Η ύπαρξη ρευστότητας σε μια επιχείρηση έχει αντίκτυπο στα κέρδη της καθώς αν τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού δεν μετατρέπονται εύκολα σε μετρητά ή αν δεν υπάρχουν επαρκή ρευστά διαθέσιμα, τότε η επιχείρηση δεν θα είναι σε θέση να πληρώσει τις υποχρεώσεις της. Αναλύοντας την οικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης θα λέγαμε ότι προκειμένου να έχει την ικανότητα να εκπληρώσει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της και έχει επαρκή ρευστότητα θα πρέπει να ακολουθεί τους παρακάτω κανόνες :

1. Να μην χορηγεί μεγάλες πιστώσεις στους πελάτες της.
2. Να μην προβαίνει σε υπερβολική συγκέντρωση αποθεμάτων.
3. Να διατηρεί επαρκή διαθέσιμα για την ομαλή λειτουργία της.

Για να μπορέσει μια επιχείρηση να ακολουθήσει τους παραπάνω κανόνες απαιτείται να κάνει ανάλυση των οικονομικών της στοιχείων χρησιμοποιώντας τους αριθμοδείκτες ρευστότητας. Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας. Οι αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται περισσότερο για τον προσδιορισμό της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης και της ικανότητάς της να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της είναι οι εξής :

- Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας.
- Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας.
- Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας.

3.2.1 Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας βρίσκεται αν διαιρέσουμε το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού μιας επιχείρησης με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Κατά συνέπεια στον αριθμητή του κλάσματος του δείκτη περιλαμβάνουμε τα διαθέσιμα, τις απαιτήσεις και τα αποθέματα της επιχείρησης και στον παρονομαστή της βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στις διάφορες κατηγορίες που συνθέτουν το κυκλοφορούν ενεργητικό και το ποσοστό της συμμετοχής κάθε κατηγορίας στο σύνολο αυτού. Αυτό σημαίνει ότι αν δύο επιχειρήσεις του ίδιου κλάδου έχουν τον ίδιο δείκτη γενικής ρευστότητας τότε μεγαλύτερη ρευστότητα έχει η επιχείρηση που διαθέτει μεγαλύτερη αναλογία του κυκλοφορούντος ενεργητικού σε μετρητά σε σύγκριση με μια άλλη που διαθέτει μεγαλύτερη αναλογία σε αποθέματα. Όταν η τιμή του αριθμοδείκτη είναι μεγαλύτερη από τη μονάδα η ρευστότητα της επιχείρησης θεωρείται ικανοποιητική ενώ στην αντίθετη περίπτωση όταν δηλαδή η τιμή του δείκτη είναι μικρότερη από τη μονάδα τότε υπάρχει πρόβλημα ρευστότητας στην επιχείρηση.

$$\text{Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας} = \frac{\text{Αποθέματα} + \text{Απαιτήσεις} + \text{Διαθέσιμα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

2013	$(97,277.42+750,962.21+9,660,012.02)/11,058,048.13 = 95.03\%$ = 95.03%
2014	$(9,166,770.66/1,113,244.67) = 823.43\%$
2015	$(13,588,321.62/13,309,808.40) = 102.09\%$

Το 2013 ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας ανέρχεται σε 95.03% ή με άλλα λόγια είναι μικρότερος από τη μονάδα. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση (κατασκευαστικό έργο) για τη συγκεκριμένη χρονιά δεν μπόρεσε να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Το άθροισμα της αξίας των αποθεμάτων, απαιτήσεων και διαθεσίμων για την συγκεκριμένη περίοδο ήταν €10,508,251.65 ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανήλθαν σε €11,058,048.13. Το μεγάλο ύψος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων οφείλεται στο γεγονός ότι κατά την αρχική περίοδο του κατασκευαστικού έργου οι υποχρεώσεις συσσωρεύτηκαν χωρίς να μπορούν να καλυφθούν εξαιτίας της μη ύπαρξης ακόμα εσόδων από κατασκευαστικές εργασίες.

Το έτος 2014 ο αριθμοδείκτης παρουσιάζει σημαντική αύξηση σε σχέση με το 2013. Το κεφάλαιο κίνησης δεν παρουσιάζει ουσιαστική μεταβολή αλλά από την άλλη μεριά οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μειώνονται σε πολύ μεγάλο βαθμό. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα το κεφάλαιο κίνησης να καλύψει άνετα τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις για την συγκεκριμένη περίοδο. Πιο συγκεκριμένα το άθροισμα αποθεμάτων, απαιτήσεων και διαθεσίμων ανήλθε σε €9,166,770.66 και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε €1,113,244.67. Η τιμή του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας ήταν για το 2014 ήταν 823.43%, αρκετά πάνω από τη μονάδα, που είναι το επιθυμητό όριο για τον συγκεκριμένο αριθμοδείκτη.

Το έτος 2015 η τιμή του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας ανήλθε 102.09%. Η τιμή αυτή βρίσκεται πάνω από το επιθυμητό όριο που είναι 100% και κατά συνέπεια θεωρείται ικανοποιητική για το κατασκευαστικό έργο. Τόσο το κεφάλαιο κίνησης όσο και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αυξήθηκαν σε σχέση με το έτος 2014 με την αύξηση όμως του κεφαλαίου κίνησης να είναι συγκριτικά χαμηλότερη σε σχέση με εκείνη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Θετικό θεωρείται το γεγονός ότι ακόμη και την τελευταία περίοδο κατασκευής του έργου επιτυγχάνεται κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Πιο συγκεκριμένα το άθροισμα αποθεμάτων, απαιτήσεων και διαθεσίμων ανήλθε σε €13,588,321.62 και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε €13,309,808.40.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας	95.03%	823.43%	102.09%

3.2.2 Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας εκφράζεται ως το πηλίκο της διαίρεσης των ταχέως ρευστοποιήσιμων στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού και των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων μιας επιχείρησης. Με άλλα λόγια στον αριθμητή περιλαμβάνουμε τα διαθέσιμα και τις απαιτήσεις και όχι τα αποθέματα. Όταν η τιμή του αριθμοδείκτη ειδικής ρευστότητας είναι μεγαλύτερη από τη μονάδα θεωρείται ικανοποιητική η ρευστότητα της επιχείρησης με την προϋπόθεση ότι στις απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται επισφαλείς απαιτήσεις. Στην περίπτωση που ο αριθμοδείκτης είναι μικρότερος της μονάδας τότε το συμπέρασμα είναι ότι τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης δεν επαρκούν για να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις της με αποτέλεσμα η επιχείρηση να εξαρτάται από τις μελλοντικές πωλήσεις της για να εξασφαλίζει επαρκή

ρευστότητα. Τέλος θα πρέπει να αναφερθεί ότι μια διαφορά μεταξύ των αριθμοδεικτών γενικής και ειδικής ρευστότητας αποτελεί ένδειξη ότι υπάρχουν αυξημένα αποθέματα στην επιχείρηση.

Όπως και στην περίπτωση του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας έτσι και στην περίπτωση του αριθμοδείκτη ειδικής ρευστότητας θετική θεωρείται η τιμή του όταν είναι μεγαλύτερη από τη μονάδα.

$$\text{Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας} = \frac{\text{Απαιτήσεις} + \text{Διαθέσιμα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

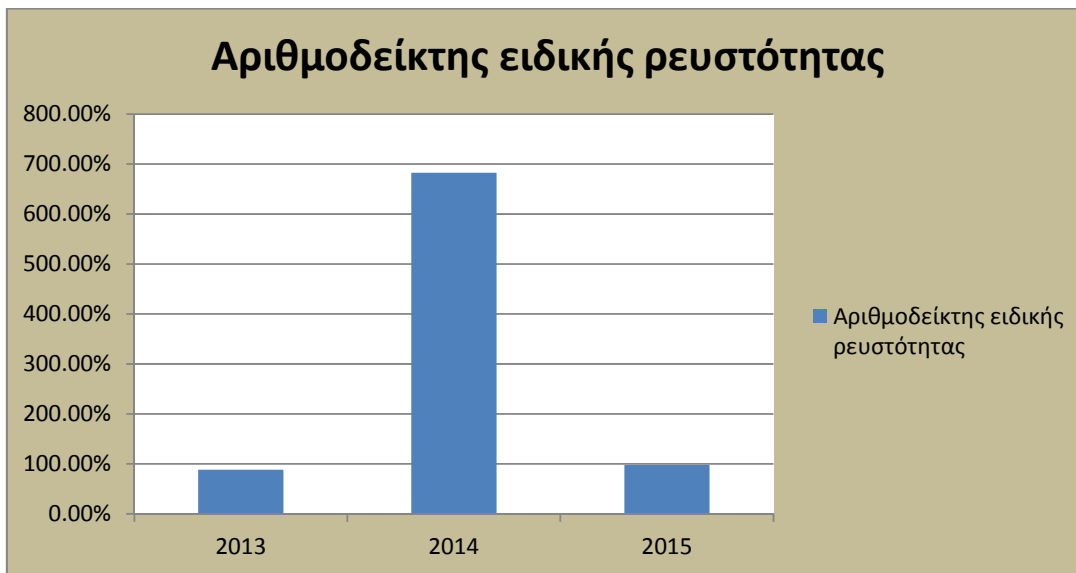
2013	$(97,277.42+9,660,012.02)/11,058,048.13 = 88.24 \%$
2014	$(11,058,048.13/1,113,244.67) = 682.47\%$
2015	$(13,023,714.87/13,309,808.40) = 97.85\%$

Το 2013 η τιμή του δείκτη ειδικής ρευστότητας ήταν 88.24% δηλαδή μικρότερη από τη μονάδα. Την ίδια περίοδο το άθροισμα απαιτήσεων και διαθεσίμων ήταν €9,757,289.44 και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανήλθαν σε €11,058,048.13. Επομένως το έτος 2013 οι απαιτήσεις και τα διαθέσιμα δεν κάλυψαν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το μεγάλο ύψος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων ήταν αποτέλεσμα και στην περίπτωση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη στο γεγονός ότι κατά την αρχική περίοδο του κατασκευαστικού έργου οι υποχρεώσεις συσσωρεύτηκαν χωρίς να μπορούν να καλυφθούν εξαιτίας της μη ύπαρξης ακόμα εσόδων από κατασκευαστικές εργασίες.

Το 2014 η τιμή του αριθμοδείκτη παρουσίασε σημαντική αύξηση και ανήλθε σε 682.47%, πολύ πάνω από τη μονάδα που είναι το επιθυμητό όριο. Το άθροισμα απαιτήσεων και διαθεσίμων ήταν €7,597,543.60 και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ήταν €1,113,244.67. Επομένως το κεφάλαιο κίνησης κάλυψε πολύ άνετα τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις στην συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Η μείωση του ποσού των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων που συντέλεσε στην αύξηση του δείκτη ειδικής ρευστότητας ήταν συνέπεια του γεγονότος ότι το 2014 οι κατασκευαστικές εργασίες επιταχύνθηκαν και αυτό έφερε έσοδα τα οποία κάλυψαν σε μεγάλο βαθμό τις τρέχουσες υποχρεώσεις.

Το έτος 2015 η τιμή του αριθμοδείκτη ειδικής ρευστότητας ανήλθε σε 97.85%. Η τιμή αυτή δεν κρίνεται ικανοποιητική για το κατασκευαστικό έργο καθώς βρίσκεται κάτω από το επιθυμητό όριο που είναι 100%. Πιο συγκεκριμένα το άθροισμα των απαιτήσεων και διαθεσίμων ήταν €13,023,714.87 και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ήταν €13,309,808.40.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας	88.24%	682.47%	97.85%

3.2.3 Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας εκφράζεται ως το πηλίκο του διαθέσιμου ενεργητικού μιας επιχείρησης με το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης δείχνει πόσες φορές τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης. Παρέχει επομένως μια ένδειξη για την επάρκεια των μετρητών της επιχείρησης με σκοπό την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της.

Ουσιαστικά ο αριθμοδείκτης αυτός μας παρέχει μια εικόνα για την ικανότητα της επιχείρησης (κατασκευαστικό έργο) να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με τα μετρητά που έχει στο ταμείο και τις καταθέσεις της στις τράπεζες. Το άριστο ύψος του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη πρέπει να κυμαίνεται σε τέτοιο επίπεδο στο οποίο θα μπορεί η επιχείρηση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της με τέτοιο τρόπο ώστε να μην παραμένουν πολλά μετρητά στο ταμείο και στις τράπεζες.

$$\text{Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμο ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

2013	$(97,277.42/11,058,048.13) = 0.88\%$
2014	$(149,798.97/1,113,244.67) = 13.46\%$
2015	$(310,763.46/13,309,808.40) = 2.33\%$

Όπως παρατηρούμε από τα δεδομένα, το 2013 η τιμή του αριθμοδείκτη ταμειακής ρευστότητας ήταν 0.88%. Το διαθέσιμο ενεργητικό (μετρητά και καταθέσεις) ήταν €97,277.42 και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ήταν €11,058,048.13. Επομένως η άμεση ρευστότητα τη χρονιά 2013 κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα με αποτέλεσμα το κατασκευαστικό έργο να μην μπορεί να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις του με τη χρήση των μετρητών του ταμείου και τους λογαριασμούς καταθέσεων όψεως των τραπεζών.

Την επόμενη χρονιά, το 2014, ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας ανέρχεται σε 13,46%. Το διαθέσιμο ενεργητικό ανήλθε σε €149,798.97 και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε €1,113,244.67. Η αύξηση της τιμής του αριθμοδείκτη οφείλεται περισσότερο στη σημαντική μείωση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων από το ένα έτος στο άλλο παρά στην αύξηση των μετρητών και των καταθέσεων στις τράπεζες. Η αύξηση του αριθμοδείκτη είναι σημαντική όμως εξακολουθεί να παραμένει πολύ χαμηλότερα από τη μονάδα και έτσι το συμπέρασμα είναι ότι το κατασκευαστικό έργο δεν μπορεί να ανταποκριθεί πλήρως στις υποχρεώσεις του.

Το έτος 2015 ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας ανήλθε 2.33%. Το διαθέσιμο ενεργητικό ήταν €310,763.46 και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις €13,309,808.40. Η μείωση της τιμής του αριθμοδείκτη οφείλεται κατά κύριο λόγο στην συγκριτικά μεγαλύτερη αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων σε σχέση με το διαθέσιμο ενεργητικό.

Σαν τελικό συμπέρασμα, από τη χρήση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη προκύπτει ότι το κατασκευαστικό έργο δεν μπόρεσε ούτε στο 2013 αλλά ούτε και το 2014 να καλύψει τις υποχρεώσεις του μόνο με τη χρήση των χρημάτων του ταμείου και των καταθέσεων όψεως των τραπεζών.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας	0.88%	13.46%	2.33%

3.3 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

Οι Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας μετρούν την αποδοτικότητα μιας επιχείρησης, δηλαδή την ικανότητά της να παράγει κέρδη. Για τη μέτρηση της αποδοτικότητας χρησιμοποιείται το κριτήριο του κέρδους. Προκειμένου όμως να έχει ουσιαστική σημασία η εξέταση του κέρδους πρέπει να συσχετιστεί και με άλλα μεγέθη που αφορούν την επιχείρηση όπως οι πωλήσεις ή τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης. Οι κυριότεροι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας είναι :

3.3.1 Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους

Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους. Το μικτό κέρδος είναι εκείνο το οικονομικό περιθώριο με το οποίο κάθε οικονομική μονάδα καλύπτει : α) το λειτουργικό της κόστος β) τους τόκους των δανειακών κεφαλαίων γ) τους τόκους των ιδίων κεφαλαίων γ) την αυτοχρηματοδότηση νέων επενδύσεων δ) την πληρωμή των φόρων που αναλογούν στα αποτελέσματά της και ε) τη διάθεση κερδών. Ο αριθμοδείκτης αυτός βρίσκεται αν διαιρέσουμε τα μικτά κέρδη της χρήσης με τις καθαρές πωλήσεις και δείχνει το μικτό κέρδος που επιτυγχάνει μία επιχείρηση από την κύρια δραστηριότητά της. Ουσιαστικά ο δείκτης αυτός εκφράζει τη λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους τόσο καλύτερη από απόψεως κερδών είναι η θέση της επιχείρησης διότι μπορεί να αντιμετωπίσει, χωρίς δυσκολία, μια ενδεχόμενη αύξηση του κόστους των πωλούμενων προϊόντων της. Ένας υψηλός δείκτης μικτού κέρδους δείχνει την ικανότητα της διοίκησης μιας επιχείρησης να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές.

$$\text{Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους} = \frac{\text{Μικτά κέρδη}}{\text{Κύκλος εργασιών}}$$

2013	
ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ	$(-23,914/448,932) = -5,33\%$
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	$(578,638/1,954,699) = 29,60\%$
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	$(1,689,662/7,178,977) = 23,54\%$
2014	
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ	$(2,115,345/5,157,653) = 41,01\%$
ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ	$(2,803,392/9,610,546) = 29,17\%$
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	$(1,650,070/11,685,541) = 14,12\%$
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	$(6,948,908/16,873,077) = 41,18\%$
2015	
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ	$(2,221,979/9,519,867) = 23,34\%$

Την πρώτη περίοδο κατασκευής του έργου, δηλαδή από τον Απρίλιο 2013 μέχρι και τον Ιούνιο 2013 παρατηρούμε ότι ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους έχει αρνητική τιμή. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι για την συγκεκριμένη περίοδο το μικτό περιθώριο κέρδους σαν απόλυτο μέγεθος είναι αρνητικό. Στην αρχή ενός κατασκευαστικού έργου απαιτούνται δαπάνες έναρξης του έργου όπως υλικά κατασκευής, κόστος εξοπλισμού, αποδοχές εργαζομένων ενώ από την άλλη μεριά τα έσοδα από τον πελάτη βρίσκονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Στο επόμενο τρίμηνο, δηλαδή στην περίοδο από Ιούλιο μέχρι Σεπτέμβριο 2013 ο δείκτης παρουσιάζει θετική τιμή καθώς οι πωλήσεις (η πορεία του κατασκευαστικού έργου) αυξήθηκαν κατά μεγαλύτερο ποσοστό σε σχέση με το κόστος πωληθέντων. Το τελευταίο τρίμηνο του 2013, από τον Οκτώβριο μέχρι και τον Δεκέμβριο ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους παραμένει σε θετικό επίπεδο. Σαν απόλυτο μέγεθος το μικτό κέρδος στο τελευταίο τρίμηνο είναι σημαντικά μεγαλύτερο από το προηγούμενο τρίμηνο παρόλα αυτά ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους βρίσκεται σε ελαφρώς χαμηλότερα επίπεδα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι αυξήθηκε σε σημαντικό βαθμό το κόστος πωληθέντων από το τρίτο τρίμηνο στο τέταρτο.

Συμπερασματικά για το έτος 2013 το μικτό κέρδος ανήλθε συνολικά σε €2,244,385. Το απόλυτο αυτό μέγεθος του μικτού κέρδους αντιστοιχεί σε 23.42% δείκτη μικτού περιθωρίου κέρδους συνολικά για το 2013. Πιο αναλυτικά ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους το α' τρίμηνο ήταν - 5.33% (αρνητική τιμή) και στα επόμενα δύο τρίμηνα ανήλθε σε 29.60% και 23.54% αντίστοιχα.

Το 2014 πλέον και καθόλη τη διάρκεια ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους κινείται σε θετικά επίπεδα. Η παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής του έργου έχει αυξηθεί με αποτέλεσμα το μικτό περιθώριο κέρδους για κάθε τρίμηνο να είναι θετικό. Πιο συγκεκριμένα το πρώτο τρίμηνο του 2014 ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους ανέρχεται σε 41.01%, αυτό σημαίνει ότι σε αυτό το τρίμηνο η παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής του έργου ήταν αρκετή υψηλή με αποτέλεσμα οι πωλήσεις να καλύψουν σχεδόν στο διπλάσιο το κόστος πωληθέντων. Το μικτό κέρδος σαν απόλυτο μέγεθος ήταν στο α' τρίμηνο €2,115,345. Στο δεύτερο τρίμηνο του 2014 ο δείκτης εμφανίζει κάπως χαμηλότερη τιμή και ανέρχεται σε 29.17% ενώ το μικτό κέρδος σε απόλυτη τιμή ήταν €2,803,392. Η μείωση αυτή του μικτού περιθωρίου κέρδους οφείλεται κατά κύριο στην συγκριτικά μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση του κόστους πωληθέντων σε σχέση με το προηγούμενο

τρίμηνο. Η αιτία ήταν ότι χρησιμοποιήθηκε περισσότερο εργατικό δυναμικό για την επιτάχυνση του έργου και κατά συνέπεια αυξήθηκε το κόστος μισθοδοσίας και σαν τελικό αποτέλεσμα το κόστος πωληθέντων του τριμήνου.

Το τρίτο τρίμηνο του 2014, δηλαδή κατά την περίοδο από Ιούλιο μέχρι Σεπτέμβριο, το μικτό κέρδος ανήλθε σε €1,650,070. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε μικτό περιθώριο κέρδους ίσο με 14,12%. Η μείωση του μικτού περιθωρίου κέρδους οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μεγάλη αύξηση του κόστους πωληθέντων απόρροια της χρησιμοποίησης περισσότερων υλικών κατασκευής και στην αύξηση του εργατικού δυναμικού για την επιτάχυνση των εργασιών.

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στο τελευταίο τρίμηνο του 2014 όπου και ο δείκτης εμφανίζει τη μεγαλύτερη τιμή του. Πιο συγκεκριμένα στην περίοδο αυτή το μικτό κέρδος ήταν €6,948,908. Το μέγεθος αυτό αντιστοιχεί σε μικτό περιθώριο κέρδους ίσο με 41.18%. Η πολύ μεγάλη αύξηση του μικτού περιθωρίου κέρδους οφείλεται στο γεγονός ότι το κόστος πωλήσεων μειώθηκε σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο ενώ ταυτόχρονα οι πωλήσεις (κατασκευαστικές εργασίες) παρουσίασαν πολύ μεγάλη αύξηση. Συνολικά για το 2014 το μικτό κέρδος ήταν €13,517,715. Ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους για το 2014 συνολικά ανήλθε 31.20%.

Την τελευταία περίοδο κατασκευής του έργου, δηλαδή το χρονικό διάστημα από Ιανουάριο μέχρι και Μάρτιο 2015, ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους ανήλθε σε 23.34%. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε μικτό κέρδος ίσο με €2,221,979. Η μείωση του ποσοστού μικτού κέρδους σε σχέση με το ποσοστό του τελευταίου τριμήνου του έτους 2014 οφείλεται στην συγκριτικά μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση του κύκλου εργασιών σε σχέση με την ποσοστιαία μείωση του κόστους πωληθέντων. Αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι στην συγκεκριμένη περίοδο το κατασκευαστικό έργο βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο ολοκλήρωσής του και κατά συνέπεια ο κύκλος εργασιών μειώνεται με μεγάλο ρυθμό. Από την άλλη μεριά μερικά το κόστος πωληθέντων επιβαρύνεται με από το κόστος αποζημίωσης εξόδου του προσωπικού από την εργασία και κατά συνέπεια η μείωση του είναι συγκριτικά χαμηλότερη.

3.3.2 Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους

Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους. Ο αριθμοδείκτης αυτός βρίσκεται αν διαιρέσουμε τα καθαρά λειτουργικά κέρδη μιας περιόδου με των σύνολο των καθαρών πωλήσεων της ίδιας περιόδου. Στα καθαρά λειτουργικά κέρδη δεν περιλαμβάνονται τυχόν μη λειτουργικά έσοδα και κέρδη τα οποία όμως μπορεί να είναι σημαντικά και να επηρεάζουν το αποτέλεσμα. Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους που επιτυγχάνει μια επιχείρηση από τις πωλήσεις της, με άλλα λόγια το κέρδος από τις λειτουργικές της δραστηριότητες.

$$\text{Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη}}{\text{Κύκλος εργασιών}}$$

2013	
ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ	(-193,753/448,932) = -43,16%
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	(36,007/1,954,699) = 1.84%
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	(1,035,539/7,178,977) = 14.42%
2014	
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ	(1,333,038/5,157,653) = 25,85%
ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ	(1,423,777/9,610,546) = 14.81%
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	(295,578/11,685,541) = 2.53%
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	(5,935,608/16,873,077) = 35.18%
2015	
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ	(755,270/9,519,867) = 7.93%

Ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους την πρώτη περίοδο κατασκευής του έργου ήταν αρνητικός γεγονός που οφείλεται κατά κύριο λόγο στις αυξημένες δαπάνες που απαιτούνται κατά την έναρξη ενός κατασκευαστικού έργου. Αυτό έχει αντίκτυπο τόσο στην αύξηση του κόστους των πωλήσεων (άμεσο κατασκευαστικό κόστος) όσο και στην αύξηση του εμέσου κόστους όπως έξοδα διοίκησης, πωλήσεων κ.τ.λ. Το διάστημα από Απρίλιο μέχρι Ιούνιο 2013 το καθαρό κέρδος ήταν €-193,753. Ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους ανήλθε σε -43.16%.

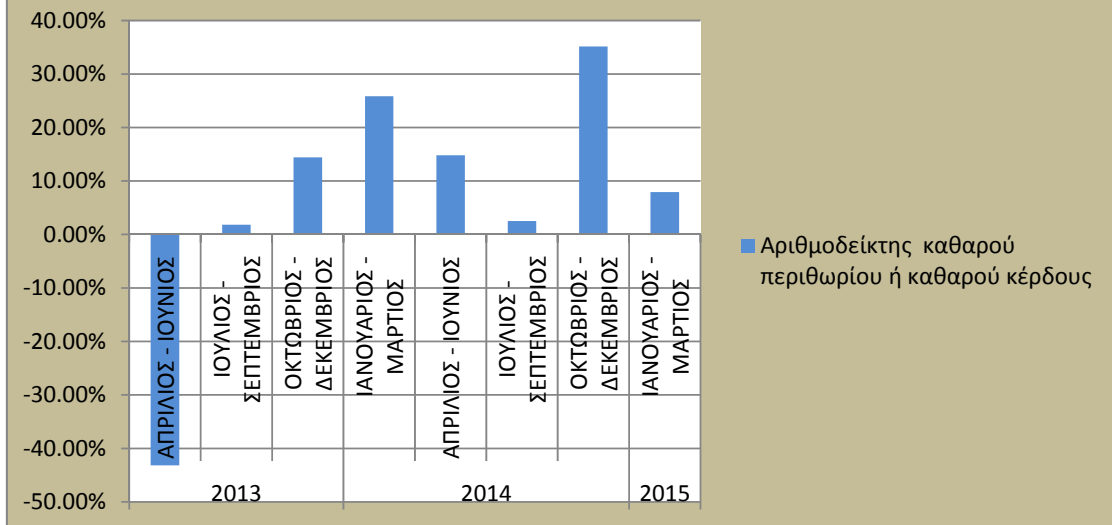
Την περίοδο από Ιούλιο έως Σεπτέμβριο 2013 ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους οριακά γίνεται θετικός. Πιο συγκεκριμένα η τιμή του για την περίοδο αυτή ανέρχεται σε 1.84% και σε απόλυτο μέγεθος το καθαρό κέρδος ήταν €36,007. Οι κατασκευαστικές εργασίες την συγκεκριμένη περίοδο αυξήθηκαν σε ποσοστό οριακά υψηλότερο σε σχέση με το συνολικό κόστος (κόστος

πωλήσεων και έμμεσο κόστος). Την τελευταία περίοδο του 2013 δηλαδή από Οκτώβριο μέχρι Δεκέμβριο η τιμή του δείκτη αρχίζει να αντικατοπτρίζει την ύπαρξη οικονομίων κλίμακας. Ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους γίνεται 14.42% και σε απόλυτο μέγεθος το καθαρό κέρδος γίνεται € 1,035,539. Ο ρυθμός αύξησης των κατασκευαστικών εργασιών και κατά συνέπεια και των εσόδων αυξάνεται σε μεγαλύτερο βαθμό από τα έξοδα. Συνολικά για το έτος 2013 το καθαρό κέρδος ανήλθε σε €877,793 και σε ποσοστό ο δείκτης καθαρού κέρδους ήταν 9.16%

Το πρώτο τρίμηνο του 2014, δηλαδή την περίοδο από Ιανουάριο μέχρι Μάρτιο, ο δείκτης καθαρού κέρδους ανέρχεται σε 25.85%. και το καθαρό κέρδος σε απόλυτο μέγεθος ήταν €1,333,038. Η σημαντική αυτή αύξηση του καθαρού κέρδους και κατά επέκταση και του δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους ήταν απόρροια της μείωσης του κόστους και ταυτόχρονα της επίτευξης οικονομίων κλίμακας. Το δεύτερο τρίμηνο του 2014 το καθαρό κέρδος αυξήθηκε σε €1,423,777. Παρόλη την αύξηση του καθαρού κέρδους, ο δείκτης καθαρού κέρδους ανήλθε σε 14.81%, σημαντικά χαμηλότερος σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο γεγονός που οφείλεται στη σημαντική αύξηση των κατασκευαστικών εργασιών και κατά επέκταση των πωλήσεων. Το τρίτο τρίμηνο του 2014 το καθαρό κέρδος ανήλθε σε €295,578. Ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους για την ίδια περίοδο ήταν 2.53%. Σημαντική επίδραση στην μείωση του καθαρού κέρδους είχε η αύξηση του κόστους πωληθέντων από €6,807.154 το δεύτερο τρίμηνο σε €10,035,471 το τρίτο τρίμηνο. Η αύξηση του κόστους πωληθέντων ήταν συνέπεια του γεγονότος ότι χρησιμοποιήθηκε περισσότερο εργατικό δυναμικό την περίοδο εκείνη για να επιταχυνθούν οι κατασκευαστικές εργασίες και αυτό επέδρασε καταλυτικά στην αύξηση του κόστους μισθοδοσίας και κατά επέκταση του κόστους πωληθέντων. Το τελευταίο τρίμηνο του 2014, από Οκτώβριο μέχρι και Δεκέμβριο, το καθαρό κέρδος ήταν €5,935,608. Ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους την ίδια περίοδο ήταν 35.18%. Δύο ήταν οι παράγοντες που συντέλεσαν στην πολύ σημαντική αύξηση του δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους την περίοδο αυτή. Πρώτον η πολύ σημαντική αύξηση των πωλήσεων (κατασκευαστικών εργασιών) από €11,685,541 σε €16,873,077. Δεύτερον η μείωση του κόστους πωληθέντων από €10,035,471 σε €9,924,169. Συνολικά το καθαρό κέρδος το 2014 ήταν €8,988,001. Ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους συνολικά για το 2014 ανήλθε σε 20.74%.

Την τελευταία περίοδο κατασκευής του έργου, δηλαδή το χρονικό διάστημα από Ιανουάριο μέχρι και Μάρτιο 2015, ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους ανήλθε σε 7.93%. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε καθαρό κέρδος ίσο με €755,270. Η μείωση του ποσοστού καθαρού κέρδους οφείλεται κατά κύριο λόγο στην συγκριτικά μικρότερη μείωση του κόστους πωληθέντων σε σχέση με τη μείωση των πωλήσεων και κατά δεύτερο λόγο στην αύξηση διαφόρων των εξόδων αποπεράτωσης του κατασκευαστικού έργου το τελευταίο τρίμηνο τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται στο κόστος πωληθέντων.

Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους

3.3.3 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού

Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού. Η αποδοτικότητα γενικότερα εκφράζει την ικανότητα της επιχείρησης να δημιουργεί κέρδη μέσω των κεφαλαίων που έχουν επενδυθεί σε αυτή. Η επιθυμητή τάση του δείκτη είναι ανοδική γεγονός που σημαίνει αύξηση της αποδοτικότητας. Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού δείχνει κατά πόσο η επιχείρηση χρησιμοποιεί αποδοτικά το ενεργητικό της. Η μαθηματική έκφραση του δείκτη είναι καθαρά κέρδη προς σύνολο ενεργητικού.

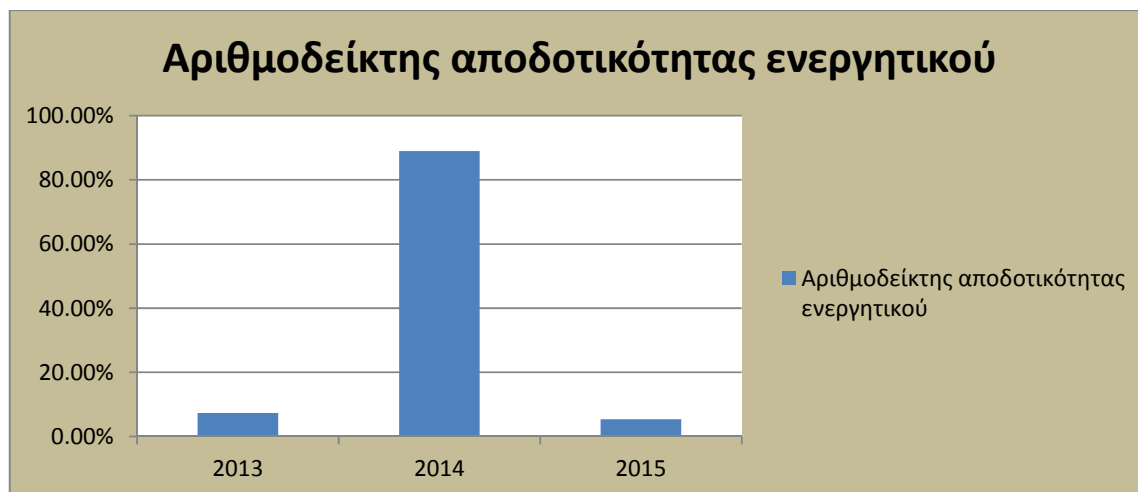
Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης μετράει την απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης και επιτρέπει την αξιολόγηση της αποδοτικότητας της λειτουργίας της. Ο δείκτης φανερώνει την ικανότητά της να μπορεί να επιζήσει οικονομικά και να προσελκύσει κεφάλαια που προσφέρονται για επένδυση, ανταμείβοντάς τα ανάλογα.

$$\text{Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού} = \frac{\text{Καθαρά λειτουργικά κέρδη}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$$

2013	$(877,793.22/11,935,841.36) = 7.35\%$
2014	$(8,988,001.43/10,101,246.10) = 88.98\%$
2015	$(755,270.40/14,065,078.80) = 5.37\%$

Στο έργο που εξετάζουμε παρατηρούμε ότι η συνολική πορεία του αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ενεργητικού είναι ανοδική. Αναλυτικά βλέπουμε ότι τη χρονιά 2013 η τιμή του δείκτη ήταν 7.35%. Το επόμενο έτος, δηλαδή το 2014, η τιμή του δείκτη ανέρχεται πλέον σε 88.98%. Συμπεραίνουμε ότι από το ένα έτος στο άλλο υπήρχε πολύ σημαντική αύξηση της τιμής τους αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ενεργητικού. Το γεγονός αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στο ότι τα καθαρά λειτουργικά κέρδη αυξήθηκαν από €877,793.22 το 2013 σε €8,988,001 το 2014 και ταυτόχρονα το σύνολο του ενεργητικού αυξήθηκε ελάχιστα. Η πολύ μεγάλη αύξηση των κερδών οφείλεται στο γεγονός ότι ο κύκλος εργασιών το 2014 σε σύγκριση με το 2013 τετραπλασιάστηκε ενώ αντίστοιχα το κόστος πωληθέντων αυξήθηκε αλλά όχι σε τέτοιο επίπεδο. Το έτος 2015 η τιμή του αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ενεργητικού ανήλθε σε 5.37%. Το κατασκευαστικό έργο την περίοδο αυτή βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο ολοκλήρωσής του και τα καθαρά λειτουργικά κέρδη ήταν €755,270.40. Η μεγάλη μείωση των καθαρών κερδών σε σχέση με το έτος 2014 οφείλεται, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, στην μεγάλη μείωση του κύκλου εργασιών συνέπεια της ολοκλήρωσης του έργου.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού	7.35%	88.98%	5.37%

3.3.4 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων

Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης απεικονίζει την κερδοφόρα δυναμικότητα μιας επιχείρησης και παρέχει ένδειξη του κατά πόσο επιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος από την χρήση των κεφαλαίων του μετόχου. Με άλλα λόγια μετράει την αποτελεσματικότητα με την οποία τα κεφάλαια των φορέων της επιχείρησης απασχολούνται σε αυτήν. Αποτελεί τον βασικό δείκτη τον οποίο η διοίκηση μιας εταιρείας σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος τείνει να προβάλλει με τον πιο επιφανή τρόπο στον ετήσιο απολογισμό χρήσης.

Ο αριθμοδείκτης εκφράζεται μαθηματικά ως το πηλίκο της διαίρεσης των καθαρών λειτουργικών κερδών με το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων μιας επιχείρησης για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Σαφώς και στην περίπτωση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη είναι επιθυμητό η τάση του να είναι ανοδική που σημαίνει αύξηση της αποδοτικότητας.

$$\text{Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά λειτουργικά κέρδη}}{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων}}$$

2013	$(877,793.22/877,793.22) = 100.00\%$
2014	$(8,988,001.43/8,988,001.43) = 100.00\%$
2015	$(755,270.40/755.270,40) = 100.00\%$

Επειδή έχουμε λάβει στην ανάλυσή μας ως παραδοχή ότι το κατασκευαστικό έργο αποτελεί ανεξάρτητη επιχειρηματική οντότητα θεωρούμε ως ίδια κεφάλαια το σύνολο των κερδών της περιόδου καθώς δεν προορίζονται, σε επίπεδο έργου, για κάποιο άλλο σκοπό πλην της ενσωμάτωσής τους στα ενοποιημένα κέρδη της κατασκευαστικής εταιρείας. Επομένως με βάση τα όσα αναφέρθηκαν προκύπτει ότι ο δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων ανέρχεται και στα τρία έτη κατασκευής του έργου σε 100%.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων	100.00%	100.00%	100.00%

3.4 Αριθμοδείκτες Διαρθρώσεως Κεφαλαίων και Βιωσιμότητας

Η διαδικασία προσδιορισμού της οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης σε μακροχρόνιο ορίζοντα περιλαμβάνει την ανάλυση της διαρθρώσεως των κεφαλαίων της. Με τον όρο διάρθρωση κεφαλαίων μιας επιχείρησης εννοούμε τα διάφορα είδη και μορφές που χρησιμοποιεί για την χρηματοδότησή της. Επομένως έχουμε τα ίδια κεφάλαια και τα ξένα κεφάλαια (βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις). Η σπουδαιότητα της διαρθρώσεως των κεφαλαίων προέρχεται από την διαφορά που υπάρχει μεταξύ ιδίων και ξένων κεφαλαίων. Τα ίδια κεφάλαια είναι εκείνα που επωμίζονται τον επιχειρηματικό κίνδυνο που υπάρχει σε κάθε επιχείρηση.

Τα ίδια κεφάλαια θεωρούνται μόνιμα, προορίζονται συνήθως για μακροχρόνιες επενδύσεις και εκτίθενται σε περισσότερους κινδύνους από ότι τα ξένα. Αντίθετα τα ξένα κεφάλαια πρέπει να εξοφληθούν προσαυξημένα από τους τόκους τους σε τακτά χρονικά διαστήματα ανεξάρτητα από την οικονομική θέση της επιχείρησης.

Οι σημαντικότεροι αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας είναι :

1. Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς καθαρά πάγια
2. Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια.
3. Αριθμοδείκτης ξένων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια.
4. Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανεικά κεφάλαια.

3.3.1 Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς καθαρά πάγια

Ο αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς καθαρά πάγια προσδιορίζεται αν διαιρέσουμε τα ίδια κεφάλαια μιας επιχείρησης με το σύνολο του καθαρού πάγιου ενεργητικού της. Η χρησιμότητα υπολογισμού του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη έγκειται στο ότι επιτυγχάνεται η εύρεση χρηματοδότησης του καθαρού πάγιου ενεργητικού μιας επιχείρησης. Η πορεία του αριθμοδείκτη ιδίων κεφαλαίων προς καθαρά πάγια δείχνει την πολιτική που ακολουθεί μια επιχείρηση ως προς τον τρόπο χρηματοδότησης των παγίων στοιχείων της. Όταν ο αριθμοδείκτης σημειώνει άνοδο σημαίνει

ότι το πάγιο ενεργητικό χρηματοδοτείται κατά κύριο λόγο από ίδια κεφάλαια παρά ξένα. Αντίθετα όταν η τιμή του αριθμοδείκτη μειώνεται σημαίνει ότι το πάγιο ενεργητικό χρηματοδοτείται κυρίως από ξένα κεφάλαια παρά από ίδια κεφάλαια.

$$\text{Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια} = \frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Καθαρά πάγια}}$$

2013	$(877,793.23/1,427,589.72 = 61.49\%$
2014	$(8,988,001.43/934,475.43) = 961.82\%$
2015	$(755,270.40/476,757.18) = 158.42\%$

Ο αριθμοδείκτης θεωρείται ικανοποιητικός όταν η τιμή του είναι μεγαλύτερη από τη μονάδα, όταν με άλλα λόγια τα ίδια κεφάλαια είναι μεγαλύτερα της αξίας των καθαρών παγίων. Με βάση τα δεδομένα προκύπτει ότι για το έτος 2013 ο αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς καθαρά πάγια ήταν 61.49%. Η τιμή αυτή είναι μικρότερη από τη μονάδα το οποίο σημαίνει ότι για το συγκεκριμένο έτος ένα μέρος της αξίας των παγίων καλύπτεται από τα ίδια κεφάλαια του κατασκευαστικού έργου και το υπόλοιπο μέρος καλύπτεται από τα ξένα κεφάλαια. Τη χρονιά 2013 τα ίδια κεφάλαια ανήλθαν σε €877,793.23 και τα καθαρά πάγια σε €1,427,589.72.

Το επόμενο έτος, το 2014, ο αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς καθαρά πάγια ανέρχεται σε 961.82%. Η τιμή αυτή είναι μεγαλύτερη από τη μονάδα γεγονός που σημαίνει ότι τα ίδια κεφάλαια καλύπτουν πλήρως τα καθαρά πάγια του κατασκευαστικού έργου και επιπλέον ένα μέρος των ιδίων κεφαλαίων χρησιμοποιείται σαν κεφάλαιο κίνησης για το έργο. Από τα δεδομένα προκύπτει ότι το έτος 2014 τα ίδια κεφάλαια ήταν €8,988,001 και τα καθαρά πάγια €934.475.43.

Το έτος 2015 η τιμή του αριθμοδείκτη ανέρχεται σε 158.42% και θεωρείται ικανοποιητική καθώς υπερβαίνει το επιτρεπτό όριο. Τα ίδια κεφάλαια ανήλθαν σε €755,270.40 και τα καθαρά πάγια σε €476,757.18. Κατά συνέπεια τα καθαρά πάγια του έργου καλύπτονται πλήρως από τα ίδια κεφάλαια και το επιπλέον τμήμα των ιδίων κεφαλαίων χρησιμοποιείται για την κάλυψη του κεφαλαίου κίνησης της έργου. Η μεγάλη μείωση της τιμής του αριθμοδείκτη σε σχέση με το έτος 2014 οφείλεται στο γεγονός της μείωσης των καθαρών κερδών ως συνέπεια της ολοκλήρωσης του έργου.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια	61.49%	961.82%	158.42%

3.4.2 Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια

Ο αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικά κεφάλαια προκύπτει ως το πηλίκο της διαίρεσης των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης με τα συνολικά της κεφάλαια ή αλλιώς με το σύνολο του ενεργητικού της. Η σχέση αυτή δείχνει το ποσοστό του συνόλου του ενεργητικού μια επιχείρησης που έχει χρηματοδοτηθεί από τα ίδια κεφάλαια της. Με άλλα λόγια εκφράζει η τιμή του αριθμοδείκτη το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων που έχει χρηματοδοτηθεί από τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους πιστωτές της επιχείρησης. Ένας υψηλός αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικά κεφάλαια δείχνει ότι υπάρχει μικρή πιθανότητα οικονομικής δυσκολίας για την εξόφληση των υποχρεώσεων μιας επιχείρησης. Στην αντίθετη περίπτωση μία πολύ χαμηλή τιμή του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη αποτελεί ένδειξη ύπαρξης μεγαλύτερου ρίσκου διότι στην περίπτωση ζημιών αυτές θα καλυφθούν από τα ίδια κεφάλαια.

$$\text{Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια} = \frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Συνολικά κεφάλαια}}$$

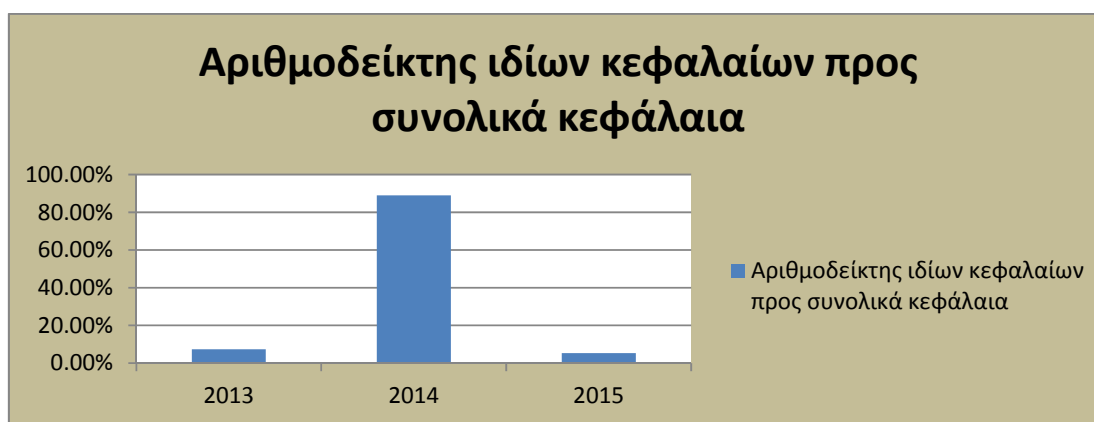
2013	(877,793.23/11,935,841.36) = 7.35%
2014	(8,988,001.43/10,101,246.10) = 88.98%
2015	(755,270.40/14,065,078.80) = 5.37%

Η διαφορά της τιμής που λαμβάνει ο αριθμοδείκτης αυτός από το εκατό αποτελεί τη συνεισφορά του ξένου κεφαλαίου στο συνολικό κεφάλαιο του κατασκευαστικού έργου. Το έτος 2013 ο αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικών κεφαλαίων ανέρχεται σε 7.35%. Αυτό σημαίνει ότι το 92.65% των συνολικών κεφαλαίων καλύπτεται από τα ξένα κεφάλαια. Η τιμή του αριθμοδείκτη είναι ιδιαίτερα χαμηλή και δείχνει ότι το κατασκευαστικό έργο έχει έντονη εξάρτηση από τα ξένα κεφάλαια. Τα ίδια κεφάλαια το 2013 ήταν €877,793.23 και τα συνολικά κεφάλαια €11,935,841.36.

Το επόμενο έτος, το 2014, η τιμή του αριθμοδείκτη ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια ανέρχεται σε 88.98%. Η πολύ μεγάλη αυτή αύξηση της τιμής του αριθμοδείκτη οφείλεται στην αύξηση των κερδών από τη μία χρονιά στην άλλη και συνεπώς στην αύξηση των ιδίων κεφαλαίων του κατασκευαστικού έργου. Η τιμή του αριθμοδείκτη σημαίνει ότι μόλις το 11.02% των συνολικών κεφαλαίων του έργου καλύπτεται από ξένα κεφάλαια (βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις), ενώ κατά βάση τα συνολικά κεφάλαια καλύπτονται από τα ίδια κεφάλαια.

Το έτος 2015 ο αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικών κεφαλαίων ανέρχεται σε 5.37%. Αυτό σημαίνει ότι το 94.63% των συνολικών κεφαλαίων καλύπτεται από τα ξένα κεφάλαια. Η τιμή του αριθμοδείκτη είναι ιδιαίτερα χαμηλή και δείχνει ότι το κατασκευαστικό έργο έχει έντονη εξάρτηση από τα ξένα κεφάλαια. Τα ίδια κεφάλαια το 2015 ήταν €755,270.40 και τα συνολικά κεφάλαια ανήλθαν σε €14,065,078.80.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια	7.35%	88.98%	5.37%

3.4.3 Αριθμοδείκτης ξένων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια

Ο αριθμοδείκτης ξένων προς συνολικών κεφαλαίων εκφράζεται ως ο λόγος των ξένων κεφαλαίων προς τα συνολικά κεφάλαια μιας επιχείρησης. Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων που έχει χρηματοδοτηθεί από τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους πιστωτές της επιχείρησης.

Η διαφορά αυτού του δείκτη από το εκατό δείχνει το ποσοστό των συνολικών κεφαλαίων ή αλλιώς το ποσοστό του ενεργητικού που έχει χρηματοδοτηθεί από τα ίδια κεφάλαια του κατασκευαστικού έργου. Όσο μεγαλύτερο είναι το ύψος των ξένων κεφαλαίων προς τα συνολικά κεφάλαια τόσο περισσότερο εξαρτιέται το έργο από τα ξένα κεφάλαια σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια του και αυτό δείχνει ότι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα οικονομικής δυσκολίας για την εξόφληση των υποχρεώσεων του κατασκευαστικού έργου.

$$\text{Αριθμοδείκτης ξένων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια} = \frac{\text{Ξένα κεφάλαια}}{\text{Συνολικά κεφάλαια}}$$

2013	(11,058,048.13/11,935,841.36) = 92.65%
2014	(1,113,244.67/10,101,246.10) = 11.02%
2015	(13,309,808.40/14,065,078.80) = 94.63%

Το έτος 2013 ο δείκτης ξένα προς συνολικά κεφάλαια ανέρχεται σε 92.65%. Το ποσοστό αυτό δείχνει ότι μόλις το 7.35% των συνολικών κεφαλαίων ή του συνολικού ενεργητικού προέρχεται από τα ίδια κεφάλαια του έργου. Το ποσοστό αυτό δεν κρίνεται ικανοποιητικό και αποτελεί ένδειξη πιθανής δυσκολίας εξόφλησης των οικονομικών υποχρεώσεων του έργου. Αναλυτικά τη χρονιά 2013 τα ξένα κεφάλαια ανήλθαν σε €11,058,048.13 και τα συνολικά κεφάλαια σε €11,935,841.36.

Το έτος 2014 ο δείκτης ξένα προς συνολικά κεφάλαια ήταν 11.02%. Το ποσοστό αυτό σημαίνει ότι το 88.98% των συνολικών κεφαλαίων του κατασκευαστικού έργου προέρχεται από τα ίδια κεφάλαιά του. Το ποσοστό αυτό κρίνεται πολύ θετικό καθώς δείχνει ότι το έργο σε περίπτωση οικονομικών δυσκολιών θα μπορέσει να στηριχθεί στα ίδια κεφάλαιά του για να ανταπεξέλθει. Αναλυτικά τη χρονιά 2014 τα ξένα κεφάλαια του κατασκευαστικού έργου ήταν €1,113,244.67 και τα συνολικά κεφάλαια ή το σύνολο του ενεργητικού του ήταν €10,101,246.10.

Το έτος 2015 ο δείκτης ξένα προς συνολικά κεφάλαια ανέρχεται σε 94.63%. Το ποσοστό αυτό δείχνει ότι μόλις το 5.37% των συνολικών κεφαλαίων ή του συνολικού ενεργητικού προέρχεται από τα ίδια κεφάλαια του έργου. Το ποσοστό αυτό δεν κρίνεται ικανοποιητικό και αποτελεί ένδειξη πιθανής δυσκολίας εξόφλησης των οικονομικών υποχρεώσεων του έργου. Αναλυτικά τη χρονιά 2015 τα ξένα κεφάλαια ανήλθαν σε €13,309,808.40 και τα συνολικά κεφάλαια σε €14,065,078.80.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης ξένων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια	92.65%	11.02%	94.63%

3.4.4 Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς ξένα κεφάλαια

Ο αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς ξένα κεφάλαια εκφράζει τη σχέση των ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο των ξένων κεφαλαίων (βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις). Αν η τιμή του αριθμοδείκτη είναι μεγαλύτερη από τη μονάδα αυτό σημαίνει ότι οι φορείς της επιχείρησης συμμετέχουν σε αυτή με περισσότερα κεφάλαια από ότι οι πιστωτές της. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του αριθμοδείκτη τόσο μεγαλύτερη ασφάλεια παρέχεται στους πιστωτές της επιχείρησης.

$$\text{Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια} = \frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Ξένα κεφάλαια}}$$

2013	(877,793.23/11,058,048.13) = 7.94%
2014	(8,988,001.43/1,113,244.67) = 807.37%
2015	(755,270.40/13.309,808.40) = 5.67%

Η τιμή του αριθμοδείκτη ιδίων κεφαλαίων προς ξένα κεφάλαια το έτος 2013 ήταν 7.94%. Η τιμή αυτή δεν κρίνεται καθόλου ικανοποιητική καθώς σημαίνει ότι τα ξένα κεφάλαια ή αλλιώς τα κεφάλαια που προέρχονται από τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του κατασκευαστικού έργου υπερτερούν των ιδίων κεφαλαίων του. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει η πιθανότητα το κατασκευαστικό έργο σε σενάριο οικονομικής δυσκολίας να μην μπορέσει να καλύψει τις υποχρεώσεις του. Αναλυτικά τα μεγέθη του αριθμοδείκτη για την εξεταζόμενη χρονιά ήταν ίδια κεφάλαια €877,793.23 και ξένα κεφάλαια €8,988,001.43. Τα ίδια κεφάλαια ουσιαστικά ήταν τα κέρδη του έτους και τα ξένα κεφάλαια προέρχονται ως επί το πλείστον από βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Η τιμή του αριθμοδείκτη ιδίων κεφαλαίων προς ξένα κεφάλαια το έτος 2014 ήταν 807.37%. Η τιμή αυτή κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική καθώς σημαίνει ότι τα ξένα κεφάλαια ή αλλιώς τα κεφάλαια που προέρχονται από τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του κατασκευαστικού έργου είναι σημαντικά λιγότερα των ιδίων κεφαλαίων του, γεγονός που παρέχει ασφάλεια στους πιστωτές του κατασκευαστικού έργου. Αναλυτικά τα μεγέθη του αριθμοδείκτη για την εξεταζόμενη χρονιά ήταν ίδια κεφάλαια €8,988,001.43 και τα ξένα κεφάλαια €1,113,244.67.

Το έτος 2015 η τιμή του αριθμοδείκτη ανήλθε σε 5.67%. Η τιμή αυτή δεν κρίνεται καθόλου ικανοποιητική καθώς σημαίνει ότι τα ξένα κεφάλαια ή αλλιώς τα κεφάλαια που προέρχονται από τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του κατασκευαστικού έργου υπερτερούν των ιδίων κεφαλαίων του. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει η πιθανότητα το κατασκευαστικό έργο σε σενάριο οικονομικής δυσκολίας να μην μπορέσει να καλύψει τις υποχρεώσεις του. Αναλυτικά τα μεγέθη του αριθμοδείκτη για την εξεταζόμενη χρονιά ήταν ίδια κεφάλαια €755,270.40 και ξένα κεφάλαια €13,309,808.40.

	2013	2014	2015
Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια	7.94%	807.37%	5.67%

Κεφάλαιο 4 : Ανάλυση νεκρού σημείου

Νεκρό σημείο ονομάζεται το ποσό ακριβώς των πωλήσεων (κύκλου εργασιών) που μία επιχείρηση καλύπτει το σύνολο των εξόδων της, σταθερά και μεταβλητά, μη πραγματοποιώντας ούτε κέρδος ούτε ζημία. Το νεκρό σημείο μίας επιχείρησης αποτελείται από δύο συνιστώσες : Τις μεταβλητές (variable cost) και τις σταθερές δαπάνες (fixed cost) της επιχείρησης. Οι πρώτες αφορούν τις δαπάνες που προκύπτουν όταν υπάρχει παραγωγή και αφορούν κόστη όπως τις πληρωμές των εργαζομένων, τις υπερωρίες, τους λογαριασμούς του ρεύματος κ.λ.π. Γενικά πρόκειται για τις δαπάνες που είναι σε κάποιο βαθμό “ελεγχόμενες” από τη διοίκηση της επιχείρησης. Οι σταθερές δαπάνες της επιχείρησης αφορούν τα κόστη που υπάρχουν σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από τη φάση λειτουργίας της επιχείρησης, δηλαδή υφίστανται ακόμα και όταν η επιχείρηση είναι κλειστή, ή έχει μηδενική παραγωγή. Τέτοιου τύπου δαπάνες είναι τα κόστη για ενοίκια κτιρίων ή εξοπλισμού, για ασφάλιστρα κ.λ.π.

Χαρακτηριστικά μεταβλητά κόστη είναι : α) το κόστος πωληθέντων (απόθεμα αρχής + αγορές περιόδου – απόθεμα τέλους) και β) ένα μέρος από τις δαπάνες προσωπικού. Χαρακτηριστικά σταθερά κόστη : α) φόροι, τέλη β) έξοδα συντήρησης και γ) δαπάνες προσωπικού.

Η σημασία του νεκρού σημείου έγκειται στην μελέτη και τον προγραμματισμό των πωλήσεων μιας επιχείρησης, αφού αποτελεί την κύρια μέθοδο που χρησιμοποιείται, και λαμβάνοντας υπόψη τη συσχέτιση του σταθερού και του μεταβλητού κόστους της επιχείρησης.

Ο προσδιορισμός του νεκρού σημείου μιας επιχείρησης απαιτεί τη διαίρεση του κόστους σε σταθερό και μεταβλητό και για αυτό το λόγο απαιτείται να γίνουν ορισμένες παραδοχές. Οι

σημαντικότερες παραδοχές που γίνονται προκειμένου να υπολογιστεί το νεκρό σημείο είναι οι ακόλουθες :

1. Το συνολικό κόστος και τα έσοδα προσδιορίζονται με ακρίβεια και η σχέση μεταξύ τους είναι γραμμική για ένα συγκεκριμένο εύρος παραγωγής.
2. Το κόστος διαχωρίζεται εύκολα σε σταθερό και μεταβλητό, με το σταθερό να μην μεταβάλλεται και το μεταβλητό να καθορίζεται από το ύψος των πωλήσεων.
3. Οι τιμές πώλησης των προϊόντων και οι τιμές των συντελεστών παραγωγής παραμένουν σταθερές.
4. Δεν υπάρχει σημαντική μεταβολή του γενικού επιπέδου των τιμών την περίοδο που ζητείται ο προσδιορισμός του νεκρού σημείου.
5. Οι μέθοδοι παραγωγής και η παραγωγική δυναμικότητα της επιχείρησης δεν μεταβάλλονται.
6. Ο μόνος συντελεστής που επηρεάζει το κόστος είναι το ύψος των πωλήσεων.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της μαθηματικής ισότητας η σχέση ανάμεσα στις μεταβλητές δαπάνες μιας επιχείρησης, τις σταθερές δαπάνες, τις πωλήσεις και το κέρδος της ορίζεται ως εξής :

$$\text{Καθαρό κέρδος} = \text{Έσοδα πωλήσεων} - \text{Σταθερό κόστος} - \text{Μεταβλητό κόστος}$$

Όμως στο νεκρό σημείο το κέρδος της επιχείρησης είναι ίσο με το 0. Συνεπώς η προηγούμενη σχέση διαμορφώνεται ως εξής :

$$\text{Έσοδα πωλήσεων} = \text{Σταθερό κόστος} + \text{Μεταβλητό κόστος}$$

Με κάποιες άλλες πράξεις υπολογίζεται ότι το νεκρό σημείο ως ποσοστό % επί των προβλεπομένων πωλήσεων είναι :

$$\text{Νεκρό σημείο} = \frac{\text{Σταθερές δαπάνες}}{\text{Κύκλος εργασιών} - \text{Μεταβλητές δαπάνες}} \times 100\%$$

	2013	2014	2015
Κύκλος εργασιών	9,582,607.98	43,326,816.94	9,519,867.00
Σταθερές λειτουργικές δαπάνες	2,249,545.54	4,398,944.38	1,406,795.00
Μεταβλητές λειτουργικές δαπάνες	8,007,576.92	30,657,563.43	7,527,218.00
Λειτουργικό νεκρό σημείο	142.83%	34.72%	70.60%
Σταθερές δαπάνες / (Πωλήσεις - Μεταβλητές δαπάνες)			
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΣΤΟ ΝΕΚΡΟ ΣΗΜΕΙΟ	13,686,405.03	15,043,684.93	6,720,953.51

Ο υπολογισμός του νεκρού σημείου είναι πολύ σημαντικός καθώς μπορεί να θεωρηθεί ως ένας γενικός δείκτης παραγωγικότητας της επιχείρησης καθώς μας δείχνει το ποσοστό επί των πωλήσεων το οποίο αναλώνεται σε κόστη σε μία δεδομένη χρονική περίοδο (έτος) και άρα όσο πιο μικρό καταφέρνει να το διατηρεί η επιχείρηση, τόσο πιο παραγωγική μπορεί να θεωρηθεί.

Από την ανάλυση των δεδομένων για το κατασκευαστικό έργο προκύπτει ότι το 2013 το λειτουργικό νεκρό σημείο ανήλθε στο 142.83% του κύκλου εργασιών. Με άλλα λόγια, τη χρονιά εκείνη για το κατασκευαστικό έργο ο κύκλος εργασιών δεν ήταν αρκετός για να καλύψει το συνολικό κόστος (σταθερές και λειτουργικές δαπάνες). Την επόμενη χρονιά, το 2014 το νεκρό σημείο ανήλθε σε ποσοστό 34.72% ή σε απόλυτο μέγεθος πωλήσεων €15,043,684.93. Τό έτος 2015 το λειτουργικό νεκρό σημείου ανήλθε σε ποσοστό 70.60% του κύκλου εργασιών.

Κεφάλαιο 5 : Συμπεράσματα

Από την χρηματοοικονομική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων του κατασκευαστικού έργου προκύπτει καταρχήν ότι μέσος χρόνος παραμονής των αποθεμάτων στις αποθήκες ήταν 37 ημέρες το 2013, 19 ημέρες το 2014 και 28 ημέρες το 2015.

Το κατασκευαστικό έργο είχε τη δυνατότητα το 2013 και το 2015 να εισπράξει τις απαιτήσεις του σε λιγότερο χρόνο από ότι απαιτούνταν για να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του. Το έτος 2014 οι απαιτήσεις του έργου εισπράττονται σε μεγαλύτερο χρόνο από ότι καλύπτονταν οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του.

Από την ανάλυση του αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού προκύπτει ότι το έτος 2014 έγινε πιο εντατική χρησιμοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού σε σχέση με τα έτη 2013 και 2015. Παρόλα αυτά η τιμή του αριθμοδείκτη θεωρείται μη ικανοποιητική και υποδηλώνει μη εντατική χρησιμοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού και στα τρία έτη.

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων λαμβάνει ικανοποιητική τιμή τα έτη 2013 και 2015 σε σχέση με το έτος 2014 και προκύπτει το συμπέρασμα ότι με χαμηλό ύψος ιδίων κεφαλαίων επιτυγχάνεται μεγαλύτερος κύκλος εργασιών.

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας το έτος 2013 έλαβε μη ικανοποιητική τιμή γεγονός που σημαίνει ότι το συγκεκριμένο έτος το κεφάλαιο κίνησης του έργου δεν μπόρεσε να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του. Το επόμενο δύο έτη και ιδιαίτερα το 2014 η τιμή του αριθμοδείκτη αυξάνεται σημαντικά με αποτέλεσμα το κεφάλαιο κίνησης πλέον να καλύπτει άνετα τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του έργου.

Από την ανάλυση της ειδικής ρευστότητας του έργου προκύπτει ότι μόνο το έτος 2014 το κατασκευαστικό έργο κατάφερε να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του με τις απαιτήσεις και τα διαθέσιμά του.

Λαμβάνοντας υπόψιν μόνο το διαθέσιμο ενεργητικό του κατασκευαστικού έργου καταλήγουμε στο συμπέρασμα και για τα τρία έτη που εξετάζουμε ότι τα μετρητά και οι καταθέσεις όψεως στις τράπεζες δεν ήταν αρκετά ώστε να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του κατασκευαστικού έργου.

Το έτος 2013 το μικτό κέρδος ανήλθε σε €2,244,385. Το απόλυτο αυτό μέγεθος του μικτού κέρδους αντιστοιχεί σε 23.42% δείκτη μικτού περιθωρίου κέρδους συνολικά για το 2013. Το 2014 το μικτό κέρδος ήταν €13,517,715. Ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους για το 2014 συνολικά ανήλθε 31.20%. Το 2015, ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους ανήλθε σε 23.34% και το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε μικτό κέρδος ίσο με €2,221,979.

Το έτος 2013 το καθαρό κέρδος ανήλθε σε €877,793 και σε ποσοστό ο δείκτης καθαρού κέρδους ήταν 9.16%. Το επόμενο έτος το 2014 το καθαρό κέρδος ανήλθε σε €8,988,001 το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό 20.74%.

Την τελευταία περίοδο κατασκευής του έργου, δηλαδή το χρονικό διάστημα από Ιανουάριο μέχρι και Μάρτιο 2015, ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους ανήλθε σε 7.93%. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε καθαρό κέρδος ίσο με €755,270. Τόσο από την ανάλυση του μικτού κέρδους όσο και από την ανάλυση του καθαρού κέρδους για τα τρία έτη που διήρκησε το κατασκευαστικό έργο διαπιστώνουμε ότι η κύρια κερδοφορία του έργου ήταν το 2014 γεγονός που οφείλεται στην πολύ μεγάλη αύξηση των κατασκευαστικών εργασιών τη χρονιά εκείνη.

Αναφορικά με τη σχέση ιδίων και ξένων κεφαλαίων πρέπει να τονιστεί ότι τα έτη 2013 και το 2015 το κατασκευαστικό έργο είχε έντονη εξάρτηση από ξένα κεφάλαια. Το έτος 2014 τα καθαρά κέρδη αυξήθηκαν σημαντικά, με αποτέλεσμα τα συνολικά κεφάλαια του έργου να αποτελούνται κυρίως από ίδια κεφάλαια.

Κεφάλαιο 6 : Κατάρ γενικά στοιχεία

Πριν την ανακάλυψη του πετρελαίου η οικονομία του Κατάρ ήταν βασισμένη στην αλιεία και στο κυνήγι μαργαριταριών. Το πετρέλαιο ανακαλύφθηκε στο Κατάρ το 1940 και η ανακάλυψη ουσιαστικά μεταμόρφωσε την οικονομία της χώρας. Το Κατάρ ανήκει στις χώρες με τα χαμηλότερα ποσοστά φορολογικών συντελεστών παγκοσμίως. Ως επί το πλείστον στο Κατάρ δεν υπάρχει και δεν επιβάλλεται φόρος εισοδήματος στους εργαζόμενους και στις επιχειρήσεις.

Το έτος 2014 το Κατάρ είχε το μεγαλύτερο κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν στον κόσμο και περίπου το 14% των νοικοκυριών ήταν εκατομμυριούχοι. Η οικονομική ανάπτυξη του Κατάρ έχει σχεδόν αποκλειστικά στηριχθεί στη βιομηχανία πετρελαίου και φυσικού αερίου οι οποίες ξεκίνησαν τη δραστηριότητά τους το 1940. Το Κατάρ κατέχει πρωταρχική θέση ανάμεσα στους εξαγωγείς υδροποιημένου φυσικού αερίου.

Η οικονομία της χώρας στηρίζεται κυρίως στην αλλοδαπή εργασία σε τέτοιο μάλιστα βαθμό ώστε οι μετανάστες εργάτες ήταν το 2014 περίπου το 94% του συνολικού εργατικού δυναμικού. Αναφορικά με κάποια δημογραφικά στοιχεία θα αναφέρουμε ότι το 2013 ο συνολικός πληθυσμός του Κατάρ ήταν 1,8 εκατ. άνθρωποι από τους οποίους 300χιλ. ήταν υπήκοοι του Κατάρ και 1,5 εκατ. ομογενείς. Το ποσοστό του πληθυσμού με υπηκοότητα Κατάρ το 2013 αντιστοιχεί στο 16.67% του συνολικού πληθυσμού. Οι Ινδοί είναι η μεγαλύτερη κοινότητα ομογενών με πληθυσμό 545 χιλ το 2013. Το πρώτα δημογραφικά στοιχεία για το Κατάρ χρονολογούνται από το 1892 και αναφέρουν συνολικό πληθυσμό στην χώρα 9.83 χιλ. Το έτος 2010 ο συνολικός πληθυσμός ανήλθε σε 1,7 εκατ. Τον Ιανουάριο του 2013 η στατιστική υπηρεσία του Κατάρ εκτίμησε τον πληθυσμό της χώρας σε 1,9 εκατ. εκ των οποίων 1,4 εκατ. ήταν άνδρες και 500χιλ. περίπου γυναίκες. Στην πρώτη απογραφή η οποία έγινε το 1970 ο πληθυσμός ήταν 111 χιλ. Ο πληθυσμός τριπλασιάστηκε από το 2001 στο 2011 με το ποσοστό των ανθρώπων με υπηκοότητα Κατάρ να παραμένει μόλις στο 15% του συνολικού πληθυσμού. Η εισροή ανδρών εργατών ήταν σε τέτοιο μεγάλο βαθμό ώστε ο γυναικείος πληθυσμός σε ποσοστό διαμορφώθηκε στο 25% του συνολικού πληθυσμού. Προβλέψεις που έχουν γίνει από την στατιστική υπηρεσία του Κατάρ αναφέρουν για συνολικό πληθυσμό 2,8 εκατ. το 2020.

Η χώρα είναι μέλος του οργανισμού πετρελαιοπαραγωγών χωρών από το 1961. Το 2012 το Κατάρ είχε αποδεδειγμένα αποθέματα πετρελαίου 15 δις. βαρέλια και αποθέματα φυσικού αερίου πάνω από το 13% των συνολικών αποθεμάτων παγκοσμίως. Σαν συμπέρασμα είναι η πιο πλούσια χώρα, με βάση το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, παγκοσμίως. Το ποσοστό ανεργίας τη χρονιά αυτή ανήλθε σε 1%. Η οικονομία του Κατάρ την περίοδο από το 1982 μέχρι και το 1989 βρισκόταν σε ύφεση. Η πτώση της τιμής του πετρελαίου την περίοδο αυτή είχε σαν αποτέλεσμα την πτώση των κερδών και κατά συνέπεια τη δημιουργία συνθηκών ύφεσης και το γεγονός αυτό προκάλεσε αλυσιδωτές αντιδράσεις όπως απολύσεις προσωπικού, κλείσιμο επιχειρήσεων κ.α.

Η μεγάλη ανάκαμψη της οικονομίας του Κατάρ έγινε τη δεκαετία 1990. Η εκτίμηση στις μέρες μας είναι ότι η παραγωγή πετρελαίου δεν θα μείνει για πολύ στο μέγιστο των 500 χιλ βαρελιών την ημέρα που είναι σήμερα καθώς οι πετρελαιοπηγές θα εξαντληθούν σταδιακά από το 2023 και μετά. Παρόλα αυτά μεγάλα αποθέματα φυσικού αερίου υπάρχουν στην υποθαλάσσια περιοχή βορειοανατολικά του Κατάρ με την εκτίμηση ότι αποτελούν τα τρίτα μεγαλύτερα, σε μέγεθος, παγκοσμίως.

Κεφάλαιο 7 : Ανάλυση της αγοράς εργασίας στο Κατάρ

Σύμφωνα με το εργατικό δίκαιο του Κατάρ όλα τα συμβόλαια και τα συνοδευτικά τους έγγραφα πρέπει να είναι γραμμένα στην Αραβική γλώσσα. Ο εκάστοτε εργοδότης μπορεί να επισυνάπτει στα συμβόλαια και στα συνοδευτικά τους έγγραφα τις μεταφράσεις τους σε άλλες γλώσσες. Σε περίπτωση που υπάρχει οποιαδήποτε διαφορά προκειμένου να διευθετηθεί θα υπερευχίσουν τα έγγραφα που είναι γραμμένα στην Αραβική γλώσσα (άρθρο 9).

Πρωτεραιότητα στην κάλυψη θέσεων εργασίας έχουν όσοι έχουν εθνικότητα Κατάρ. Η απασχόληση εργοζομένων από άλλες εθνικότητες θα γίνεται μόνο έπειτα από ανάγκη που θα προκύπτει (άρθρο 18). Ο κάθε εργοδότης έχει την υποχρέωση να υποβάλλει κάθε έξι μήνες στο Υπουργείο Εργασίας του Κατάρ αναλυτική κατάσταση με τα ονόματα των εργαζομένων που δουλεύουν για αυτόν, την εθνικότητά τους, το φύλλο τους, το είδος της εργασίας που εκτελούν, τους μισθούς τους, τις ηλικίες τους και τις άδειες εργασίας τους (άρθρο 19).

Το Υπουργείο Εργασίας του Κατάρ έχει την υποχρέωση να συλλέγει πληροφορίες για την προσφορά και ζήτηση εργατικού δυναμικού στη χώρα. Στη συνέχεια καταχωρεί τους ανέργους με εθνικότητα Κατάρ οι οποίοι ενδιαφέρονται να εργαστούν σε ειδικό μητρώο και παρέχει στον κάθε υποψήφιο εργαζόμενο ένα πιστοποιητικό καταχώρησης στο μητρώο στο οποίο αναφέρεται η όποια προϋπηρεσία του, η ηλικία του και τα ιδιαίτερα προσόντα του. Τέλος με βάση το πιστοποιητικό καταχώρησης στο μητρώο για τον κάθε υποψήφιο εργαζόμενο ενημερώνει τους πιθανούς εργοδότες για τους κατάλληλους υποψήφιους (άρθρο 20).

Οι υποψήφιοι εργαζόμενοι οι οποίοι δεν έχουν την εθνικότητα του Κατάρ προκειμένου να εργαστούν στη χώρα αυτή απαιτείται να αποκτήσουν άδεια εργασίας από το Υπουργείο Εργασίας. Οι προϋποθέσεις για την απόκτηση άδειας εργασίας είναι :

1. Η μη διαθεσιμότητα υποψηφίων εργαζομένων με εθνικότητα Κατάρ που να έχουν τα προσόντα που απαιτεί η συγκεκριμένη δουλειά και να έχουν καταχωρηθεί στο ειδικό μητρώο του Υπουργείου Εργασίας.
2. Οι υποψήφιοι εργαζόμενοι να έχουν άδεια παραμονής στη χώρα.
3. Οι υποψήφιοι εργαζόμενοι πρέπει να είναι ιατρικά ικανοί, δηλαδή να μην αντιμετωπίζουν κανένα ιατρικό πρόβλημα.

Η ελάχιστη περίοδος που προβλέπεται στην άδεια εργασίας είναι ίση με την επιτρεπόμενη άδεια παραμονής και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 5 έτη μόνο ύστερα από έγκριση του Υπουργείου Εργασίας του Κατάρ (άρθρο 23).

Η αναλογία των εργαζομένων χωρίς εθνικότητα Κατάρ με τους εργαζόμενους με εθνικότητα Κατάρ καθορίζεται με απόφαση του υπουργού εργασίας για κάθε είδος απασχόλησης. Ο υπουργός εργασίας έχει τη δυνατότητα να απαγορεύσει την εργασία υποψηφίων εργαζομένων χωρίς εθνικότητα Κατάρ σε τομείς δημοσίου ενδιαφέροντος (άρθρο 26).

Ο εργοδότης που απασχολεί ξένους ειδικούς ή τεχνικούς έχει την υποχρέωση να εκπαιδεύσει ένα ορισμένο αριθμό εργαζομένων με εθνικότητα Κατάρ που ορίζεται από το Υπουργείο Εργασίας με σκοπό την απόκτηση σχετικής εμπειρίας και γνώσης (άρθρο 27).

Αναφορικά με το συμβόλαιο (contract) ή σύμβαση παροχής υπηρεσιών μεταξύ εργαζομένου και εργοδότη πρέπει να πιστοποιείται από το Υπουργείο Εργασίας σε τρία αντίτυπα εκ των οποίων τα δύο πηγαίνουν στα ενδιαφερόμενα μέρη και το τρίτο παραμένει στο Υπουργείο Εργασίας. Το κάθε συμβόλαιο πρέπει να περιλαμβάνει απαραίτητα τις ακόλουθες πληροφορίες :

1. Το όνομα του εργοδότη και το μέρος της εργασίας.
2. Το όνομα, τα προσόντα, την εθνικότητα, το επάγγελμα και την κατοικία του εργαζόμενου και τα στοιχεία αναγνώρισής του.
3. Την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου.
4. Την φύση και τον τύπο της εργασίας και τον τόπο του συμβολαίου.
5. Την ημερομηνία έναρξης των εργασιών.
6. Την περίοδο που καλύπτει το συμβόλαιο αν είναι καθορισμένης διάρκειας.
7. Τον συμφωνημένο μισθό και την εκτίμηση της μεθόδου και ημερομηνίας πληρωμής του μισθού.

Στην περίπτωση που για κάποιο λόγο το συμβόλαιο δεν έχει συνταχθεί γραπτώς ο εργαζόμενος έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει όλα τα αποδεικτικά μέσα προκειμένου να αποδείξει την ύπαρξη της εργασιακής σχέσης και των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτή (άρθρο 38).

Το συμβόλαιο εργασίας ενδέχεται να περιέχει πρόβλεψη η οποία προβλέπει δοκιμαστική περίοδο η χρονική διάρκεια της οποίας θα συμφωνείται από τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη, εργοδότη και εργαζόμενο, με την προϋπόθεση ότι δεν θα υπερβαίνει τους έξι μήνες. Επίσης ο εργαζόμενος δεν μπορεί να τοποθετηθεί σε παραπάνω από μία δοκιμαστική περίοδο με τον ίδιο εργοδότη. Ο εργοδότης έχει το δικαίωμα να τερματίσει το συμβόλαιο κατά την διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου εάν αποδειχθεί ότι ο εργαζόμενος δεν έχει την ικανότητα να φέρει εις πέρας την εργασία που του έχει ανατεθεί. Σε αυτήν την περίπτωση είναι υποχρεωμένος ο εργοδότης να ειδοποιήσει τον εργαζόμενο τουλάχιστον τρεις ημέρες πριν από την ημερομηνία τερματισμού του συμβολαίου (άρθρο 39).

Αναφορικά με την διάρκεια ενός εργασιακού συμβολαίου πρέπει να αναφερθεί ότι αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε έτη. Το συμβόλαιο μπορεί να ανανεωθεί με συμφωνία και των δύο ενδιαφερομένων μερών για αντίστοιχη περίοδο. Αν ένα συμβόλαιο δεν έχει ανανεωθεί και οι δύο ενδιαφερόμενες πλευρές συνεχίζουν την εργασιακή τους σχέση μετά τη λήξη της διάρκειας του τότε θεωρείται ότι το συμβόλαιο έχει ανανεωθεί για απεριόριστη διάρκεια με τους ίδιους όρους που ίσχυαν και πριν. Η ανανεωμένη περίοδος του συμβολαίου θεωρείται προέκταση του αρχικού συμβολαίου και η περίοδος υπηρεσίας του εργαζόμενου υπολογίζεται με ημερομηνία έναρξης εκείνη με την οποία αρχικά ξεκίνησε για πρώτη φορά ο εργαζόμενος (άρθρο 40).

Στη περίπτωση που στο συμβόλαιο εργασίας υπάρχει ο όρος ο εργαζόμενος να εργαστεί στον εργοδότη για το υπόλοιπο της ζωής του ή ο όρος ο εργαζόμενος να απέχει από οποιοδήποτε εργασία μετά την λήξη του συμβολαίου, αυτό θεωρείται άκυρο. Εάν η φύση της εργασίας είναι τέτοια που ο εργαζόμενος έχει πρόσβαση στο να μάθει τα μυστικά του πελάτη του εργοδότη ή της ίδιας της εργασίας του, τότε ο εργοδότης μπορεί να θέσει όρο στο συμβόλαιο εργασίας ότι μετά τη λήξη του συμβολαίου ο εργαζόμενος δεν θα προσπαθήσει να τον ανταγωνιστή με οποιονδήποτε τρόπο. Παρόλα αυτά ο περιορισμός αυτός είναι έγκυρος μόνο όταν ορίζεται ρητά ότι ο περιορισμός αυτός δεν θα υπερβαίνει χρονικά τα δύο χρόνια (άρθρο 43).

Ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να τηρεί για κάθε εργαζόμενο που απασχολεί, ξεχωριστό φάκελο με όλα τα πιστοποιητικά και σχετικά έγγραφα καθώς και το συμβόλαιο εργασίας. Ακόμα και στην περίπτωση που το συμβόλαιο ενός εργαζομένου λήξει, ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να κρατήσει το συγκεκριμένο φάκελο για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός έτους μετά τη λήξη του συμβολαίου (άρθρο 47).

Στο φάκελο που είναι υποχρεωμένος ο εκάστοτε εργοδότης να τηρεί για κάθε εργαζόμενο που απασχολεί πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία :

Όνομα, εθνικότητα, ποσό μισθού, ημερομηνία έναρξης εργασίας, πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, πιστοποιητικά επαγγελματικής εμπειρίας και σπουδών, πληροφορίες για τις άδειες που έχει λάβει ο εργαζόμενος και τις ποινές που έχουν επιβληθεί σε αυτόν (άρθρο 48).

Όταν το συμβόλαιο εργασίας είναι αορίστου χρόνου τότε και τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη έχουν το δικαίωμα να το τερματίσουν χωρίς να χρειάζεται να δώσουν εξηγήσεις. Αναφορικά με τον εργαζόμενο ο οποίος λαμβάνει το μισθό του μηνιαίως ή ετησίως έχει την υποχρέωση να δώσει ειδοποίηση για τον τερματισμό του συμβολαίου τουλάχιστον ένα μήνα πριν από την ημερομηνία τερματισμού όταν η περίοδος την οποία εργάζεται στον εργοδότη είναι πέντε χρόνια ή λιγότερο. Εάν ο εργαζόμενος εργάζεται πάνω από πέντε χρόνια στο ίδιο εργοδότη τότε η περίοδος ειδοποίησης πρέπει να είναι τουλάχιστον δύο μήνες. Στην περίπτωση όπου το συμβόλαιο τερματιστεί από ένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη χωρίς να έχουν τηρηθεί τα ανωτέρω χρονικά περιθώρια ειδοποίησης τότε αυτός που έκανε ενέργειες τερματισμού του συμβολαίου, εργοδότης ή εργαζόμενος, πρέπει να αποζημιώσει το άλλο μέρος με ποσό ίσο με ένα μισθό ή ανάλογα με τις ημέρες ειδοποίησης με αναλογία ενός μισθού. (άρθρο 49).

Ο εργοδότης θα πληρώσει ένα ολόκληρο μισθό στον εργαζόμενο για την περίοδο ειδοποίησης με την προϋπόθεση ότι ο εργαζόμενος φέρνει εις πέρας την εργασία του κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου με το συνήθη τρόπο. Στην περίπτωση που ένας εργοδότης απασχολεί ένα εργαζόμενο ο οποίος έχει εθνικότητα Κατάρ τότε έχει την υποχρέωση να δίνει στον εργαζόμενο άδεια όσες φορές χρειαστεί προκειμένου να ολοκληρώσει την εγγραφή του στο μητρώο του Υπουργείου Εργασίας της χώρας με σκοπό την εύρεση εργασίας. Ο εργαζόμενος από τη μεριά του, στην περίπτωση αυτή, έχει την υποχρέωση να ειδοποιήσει άμεσα τον εργοδότη του στην περίπτωση που έχει βρει εργασία, ταυτόχρονα όμως πρέπει να συμπληρώσει την απαιτούμενη περίοδο ειδοποίησης μέχρι το τερματισμό της υπάρχουσας εργασίας του. (άρθρο 50).

Ο εργαζόμενος μπορεί να τερματίσει το συμβόλαιο πριν από τη λήξη του στην περίπτωση που το συμβόλαιο είναι ορισμένης διάρκειας και χωρίς να δώσει αιτιολόγηση για τον τερματισμό όταν το συμβόλαιο είναι αορίστου χρόνου και παράλληλα να διατηρήσει τα δικαιώματά του στις ακόλουθες περιπτώσεις :

1. Όταν ο εργοδότης προβεί σε αθέτηση των υποχρεώσεων του όπως αναφέρονται στο συμβόλαιο εργασίας ή με βάση τις προβλέψεις του νόμου.
2. Όταν ο εργοδότης προβεί σε σωματική κακοποίηση του εργαζόμενου ή σε κάποιο μέλος της οικογένειας του εργαζόμενου.
3. Όταν αποδειχτεί ότι ο εργοδότης παραπλάνησε τον εργαζόμενο αναφορικά με τους όρους του συμβολαίου εργασίας ή σχετικά με τους όρους και τις συνθήκες εργασίας.
4. Όταν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της εργασίας από τον εργαζόμενο προκύπτει κίνδυνος για την ασφάλεια του και την υγεία του με την προϋπόθεση ότι ο εργοδότης γνωρίζει την ύπαρξη κινδύνου και δεν έχει προβεί στα απαραίτητα μέτρα πρόληψης.

(άρθρο 51)

Ο εργοδότης έχει την υποχρέωση κατά τη λήξη του συμβολαίου που έχει με τον εργαζόμενο να δώσει στον τελευταίο κατόπιν απαίτησης και με χωρίς χρέωση ένα πιστοποιητικό προϋπηρεσίας στο οποίο να αναγράφονται η ημερομηνία έναρξης του συμβολαίου, η ημερομηνία λήξης, το αντικείμενο της εργασίας και το ποσό του μισθού του εργαζομένου. Επιπλέον ο εργοδότης έχει την υποχρέωση κατά τη λήξη του συμβολαίου να επιστρέψει στον εργαζόμενο όλα τα έγγραφα που του είχε παρακρατήσει στο αρχείο του κατά τη διάρκεια του συμβολαίου. (άρθρο 53)

Κατά την λήξη ενός εργασιακού συμβολαίου ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να δώσει αποζημίωση στον εργαζόμενο στην περίπτωση που έχει συμπληρώσει χρόνο εργασίας τουλάχιστον ενός χρόνου. Το ποσό της αποζημίωσης προκύπτει κατόπιν συμφωνίας των δύο μερών με την προϋπόθεση ότι δεν θα είναι λιγότερο από τρεις εβδομάδες εργασίας για κάθε συμπληρωμένο χρόνο εργασίας. Από το ποσό που δικαιούται ο εργαζόμενος να εισπράξει σαν αποζημίωση, ο εργοδότης μπορεί να αφαιρέσει τυχόν ποσό που οφείλεται σε αυτόν από τον εργαζόμενο. (άρθρο 54)

Στην περίπτωση που ο εργαζόμενος κατά τη διάρκεια της εργασίας του πεθάνει, ο εργοδότης έχει την υποχρέωση μέσα σε 15 ημέρες από τον θάνατο του εργαζομένου να καταθέσει στο δικαστήριο ότι μισθούς και αποζημιώσεις έπρεπε να πάρει ο εργαζόμενος μαζί με μία ανάλυση όλων των σχετικών υπολογισμών. Το δικαστήριο έχει την υποχρέωση να παραδώσει το συνολικό ποσό στους κληρονόμους του εργαζομένου που πέθανε. Στην περίπτωση που περάσουν τρία χρόνια από την κατάθεση του ποσού στο δικαστήριο και οι κληρονόμοι δεν έχουν βρεθεί τότε το δικαστήριο έχει την υποχρέωση να μεταφέρει το συνολικό ποσό στο δημόσιο ταμείο του Κατάρ. (άρθρο 55)

Με τη λήξη του εργασιακού συμβολαίου ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να επιστρέψει τον εργαζόμενο στο μέρος από όπου αρχικά τον προσέλαβε ή σε μέρος άλλο που θα συμφωνηθεί από τα δύο μέρη. Το κόστος του επαναπατρισμού του εργαζομένου είναι ευθύνη του εργοδότη. Οι διαδικασίες για τον επαναπατρισμό του εργαζομένου δεν πρέπει να διαρκήσουν περισσότερο από δύο εβδομάδες από τη λήξη του εργασιακού συμβολαίου. Στην περίπτωση που στο διάστημα αυτό των δύο εβδομάδων ο εργαζόμενος βρει δουλειά σε άλλο εργοδότη, τότε την ευθύνη επαναπατρισμού την επωμίζεται ο τελευταίος εργοδότης. (άρθρο 57)

Η μέγιστος συνήθης αριθμός ωρών εργασίας ανέρχεται σε 48 την εβδομάδα με τη συχνότητα 8 ώρες την ημέρα για 6 ημέρες, με εξαίρεση το μήνα που είναι το Ραμαζάνι όπου ο μέγιστος αριθμός ωρών είναι 36 και η συχνότητα 6 ώρες την ημέρα για 6 ημέρες. Ο χρόνος μετακίνησης του εργαζομένου από τον τόπο κατοικίας του στο τόπο εργασίας του και το αντίθετο δεν συμπεριλαμβάνεται στις ώρες εργασίας. Οι ώρες εργασίας υποχρεωτικά πρέπει να συμπεριλαμβάνουν ένα χρονικό διάστημα για προσευχή, ανάπαυση και γεύμα. Το χρονικό αυτό διάστημα δεν μπορεί να είναι μικρότερο από μία ώρα αλλά ούτε και να ξεπερνάει στο σύνολό του τις τρεις ώρες. Το χρονικό αυτό διάστημα δεν πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στον υπολογισμό των συνολικών ωρών εργασίας ανά ημέρα. (άρθρο 73)

Ο εργαζόμενος δικαιούται μία ημέρα την εβδομάδα ανάπαυση η οποία δεν πρέπει να είναι λιγότερες από 24 ώρες και κατά βάση πρέπει να είναι Παρασκευή. Εάν οι συνθήκες επιβάλλουν ο εργαζόμενος να εργαστεί κατά την διάρκεια αυτής της ημέρας τότε θα πρέπει να αποζημιωθεί με μία άλλη ημέρα την οποία θα λάβει για ανάπαυση και επιπλέον θα λάβει προσαύξηση όχι λιγότερο από 150% επί του βασικού μισθού του (αναλογικά για μία ημέρα). Τέλος δεν επιτρέπεται ένας εργαζόμενος να εργαστεί παραπάνω από δύο διαδοχικές Παρασκευές. (άρθρο 75).

Ο εργαζόμενος δικαιούται ετησίως άδεια με αποδοχές, εκτός από τις ημέρες που ορίζονται στο συμβόλαιο εργασίας του, και για τις ακόλουθες περιπτώσεις :

1. Τρεις εργάσιμες ημέρες για την γιορτή του Eid EL-Fitr.
2. Τρεις εργάσιμες ημέρες για την γιορτή του Eid AL-Adha.
3. Μία εργάσιμη ημέρα για την ημέρα ανεξαρτησίας του Κατάρ.
4. Τρεις εργάσιμες ημέρες που καθορίζονται από τον εργοδότη.

(άρθρο 78)

Ο εργαζόμενος που έχει συμπληρώσει ένα χρόνο συνεχόμενο στον εργοδότη δικαιούται ετήσια άδεια με αποδοχές. Η άδεια αυτή δεν μπορεί να είναι λιγότερη από 3 εβδομάδες για τον εργαζόμενο που η συνολική υπηρεσία του είναι λιγότερο από πέντε χρόνια και 4 εβδομάδες για τον εργαζόμενο που η υπηρεσία του είναι πάνω από πέντε χρόνια. Ο εργαζόμενος δικαιούται για χρονικά διαστήματα μικρότερα του έτους αναλογικά ποσοστό από την άδεια του. (άρθρο 79).

Ο μουσουλμάνος εργαζόμενος έχει το δικαίωμα να πάρει άδεια άνευ αποδοχών για χρονικό διάστημα το οποίο δεν θα ξεπερνάει τις δύο εβδομάδες για να εκπληρώσει την υποχρέωσή του για προσκύνημα. Το δικαίωμα αυτό το έχει για μία φορά κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του. Ο εργοδότης μπορεί να καθορίσει τον αριθμό των μουσουλμάνων εργαζομένων που μπορούν να κάνουν χρήση του συγκεκριμένου δικαιώματος, δίδοντας προτεραιότητα σε εκείνους που έχουν τη μεγαλύτερη συνεχόμενη περίοδο εργασίας σε αυτόν. (άρθρο 83)

Ο εργαζόμενος δεν έχει το δικαίωμα κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε άδειας του να εργαστεί για άλλο εργοδότη και στην περίπτωση που αποδειχτεί ότι εργάστηκε αλλού τότε ο αρχικός εργοδότης έχει το δικαίωμα να μην πληρώσει τον εργαζόμενο για αυτό το χρονικό διάστημα. (άρθρο 84).

Ο εργοδότης δεν μπορεί να τερματίσει το συμβόλαιο που έχει με τον εργαζόμενο κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε άδειας του τελευταίου. Επιπλέον δεν μπορεί να δώσει στον εργαζόμενο έγγραφη ειδοποίηση τερματισμού του μεταξύ τους συμβολαίου στην περίπτωση που η ημερομηνία τερματισμού βρίσκεται μεταξύ του χρονικού διαστήματος αδειας του εργαζομένου. (άρθρο 85)

Όταν ένα παιδί δεν έχει συμπληρώσει δεκαέξι χρόνια ζωής δεν επιτρέπεται να εισέλθει στην αγορά εργασίας και να εργαστεί σε οποιαδήποτε εργασία. Προκειμένου ένας έφηβος να εργαστεί απαιτείται συνένεση του πατέρα του και ειδική άδεια από το Υπουργείο Εργασίας. Ακόμα και στην περίπτωση που ο έφηβος έχει την απαιτούμενη ηλικία και τη συνένεση από τον πατέρα του, δεν επιτρέπεται να εργαστεί σε αντικείμενα εργασιών που ενδέχεται να βλάψουν την υγεία ή την ασφάλεια του. Οι εργασίες αυτές ορίζονται από το Υπουργείο Εργασίας. Επιπλέον ο έφηβος δεν επιτρέπεται να εργαστεί το χρονικό διάστημα από τη δύση μέχρι την ανατολή του ήλιου αλλά ούτε και κατά τη διάρκεια επίσημων αργιών. (άρθρα 86,87 και 88)

Το σύνολο των ωρών που επιτρέπεται να εργαστεί ένας έφηβος δεν επιτρέπεται να ξεπερνάει τις 36 ώρες την εβδομάδα, με την συχνότητα 6 ώρες την εβδομάδα για 6 ημέρες με εξαίρεση το μήνα που είναι το Ραμαζάνι όπου οι συνολικές ώρες εργασίας δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις 24 ώρες την εβδομάδα με συχνότητα 4 ώρες την ημέρα για 6 ημέρες.

Η εργαζόμενη γυναίκα πρέπει να αμείβεται το ίδιο με τον εργαζόμενο άνδρα εφόσον φέρνει εις πέρας την ίδια εργασία με εκείνον και θα πρέπει να έχει τις ίδιες ευκαιρίες εκπαίδευσης και προαγωγής όπως ένας άνδρας εργαζόμενος. Επιπλέον η γυναίκα δεν επιτρέπεται να απασχοληθεί σε εργασίες που ενδέχεται να δημιουργούν κινδύνους για την υγεία της ή να προσβάλουν τα ήθη. (άρθρα 93 και 94).

Ο εργοδότης δεν έχει το δικαίωμα να προβεί σε τερματισμού του εργασιακού συμβολαίου που έχει με εργαζόμενη γυναίκα στην περίπτωση που εκείνη παντρευτεί ή στην περίπτωση που μείνει έγγυος. Επιπλέον ο εργοδότης δεν έχει το δικαίωμα να τερματίσει το συμβόλαιο ή να στείλει ειδοποίηση τερματισμού κατά τη διάρκεια άδειας της εργαζόμενης γυναίκας. (άρθρο 98)

Ο εργοδότης ή ο αντιπρόσωπός του έχει την υποχρέωση κατά την έναρξη του συμβολαίου με τον εργαζόμενο να ενημερώσει τον τελευταίο για τους κινδύνους της εργασίας που αναλαμβάνει όπως και για τους μετέπειτα κινδύνους που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο εργαζόμενος. Ο εργοδότης πρέπει να τοποθετεί σε εμφανή χώρο του εργασιακού χώρου οδηγίες για την ασφάλεια και την προστασία της υγείας των εργαζομένων από κινδύνους στους οποίους μπορεί να εκτεθούν κατά τη διάρκεια της

εργασίας. Ο εργοδότης πρέπει να παίρνει όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τραυματισμό ή ασθένεια που μπορεί προκληθεί από τη φύση της δουλειάς ή από ατύχημα. Ο εργοδότης δεν έχει το δικαίωμα να παρακρατήσει ποσό χρημάτων από το μισθό του εργαζομένου για συμβολή στο κόστος των μέτρων ασφαλείας που λαμβάνει για τον τελευταίο. Στην περίπτωση που υπάρχει παράληψη του εργοδότη να πάρει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλεια των εργαζομένων και την υγιεινή τους, τότε το Υπουργείο Εργασίας του Κατάρ μπορεί να προβεί σε κλείσιμο του χώρου εργασίας του εργοδότη ή να αποτρέψει τη λειτουργία εξοπλισμού που προκαλεί κινδύνους στους εργαζόμενους υποχρεώνοντας παράλληλα τον εργοδότη να πληρώνει τους μισθούς των εργαζομένων κατά την περίοδο αυτή. (άρθρα 99 και 100)

Όταν κάποιος εργοδότης απασχολεί ένα αριθμό εργαζομένων από 5 έως 25 πρέπει να έχει έτοιμο ένα κουτί πρώτων βοηθειών το οποίο θα περιλαμβάνει φάρμακα και εξοπλισμό πιστοποιημένα από ιατρικές αρχές. Το κουτί πρώτων βοηθειών πρέπει να φυλάσσεται σε κατάλληλο σημείο στις εγκαταστάσεις του εργοδότη και να είναι προσβάσιμο στους εργαζόμενους. Εάν ο αριθμός των εργαζομένων υπερβαίνει τους 25 τότε θα πρέπει να υπάρχει ένα κουτί πρώτων βοηθειών για κάθε ομάδα εργαζομένων που κυμαίνεται από 5 έως 25. Στην περίπτωση που ο αριθμός των εργαζομένων υπερβαίνει τους 100 ο εργοδότης θα πρέπει να απασχολεί έναν νοσοκόμο μόνιμης απασχόλησης παράλληλα με το κουτί πρώτων βοηθειών. Αν ο αριθμός των εργαζομένων υπερβαίνει τους 500 τότε ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να έχει στις εγκαταστάσεις του κλινική στην οποία να απασχολεί τουλάχιστον ένα νοσοκόμο και ένα φυσικοθεραπευτή. (άρθρο 104)

Ο εργοδότης που απασχολεί εργαζόμενους σε περιοχές μακριά από κεντρικές περιοχές στις οποίες δεν είναι διαθέσιμα τα συνήθη μέσα μεταφοράς έχει την υποχρέωση να παρέχει σε αυτούς μέσα μεταφοράς για την μετακίνησή τους από και προς το χώρο εργασίας. Επιπλέον όταν ένας εργοδότης απασχολεί περισσότερους από 50 εργαζόμενους έχει την υποχρέωση να τους παρέχει κοινωνικές υπηρεσίες, οι οποίες ορίζονται από το Υπουργείο Εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη την τοποθεσία της εργασίας, τις ειδικές συνθήκες σε αυτή και τον αριθμό των εργαζομένων. (άρθρα 106 και 107)

Στην περίπτωση που ένας εργαζόμενος πεθαίνει κατά την διάρκεια της εργασίας ή πάθει κάποιο τραυματισμό τότε ο εργοδότης έχει την υποχρέωση άμεσα να ενημερώσει την αστυνομία και το Υπουργείο Εργασίας για αυτό το γεγονός. Η ειδοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει το όνομα, την ηλικία, το επάγγελμα, τη διεύθυνση και την εθνικότητα του εργαζομένου και μία σύντομη περιγραφή του γεγονότος, των συνθηκών κατά τις οποίες συνέβη, το μέρος που συνέβη και τις ενέργειες που έγιναν για την φροντίδα του εργαζομένου. Η αστυνομία αφού λάβει τις πληροφορίες έχει την υποχρέωση να διεξάγει έρευνα. Στο αρχείο της έρευνας πρέπει να συμπεριληφθούν οι δηλώσεις των μαρτύρων, του εργοδότη αλλά και εκείνου που τραυματίστηκε με την προϋπόθεση ότι η κατάσταση του το επιτρέπει. Τέλος στο αρχείο της έρευνας πρέπει να υπάρχει εξήγηση του συσχετισμού μεταξύ γεγονότος και εργασίας. Μετά το πέρας της έρευνας η αστυνομία είναι υποχρεωμένη να στείλει ένα αρχείο από την έρευνα στο Υπουργείο Εργασίας και ένα στον εργοδότη. (άρθρο 108)

Ο εργαζόμενος ο οποίος θα τραυματιστεί κατά τη διάρκεια της εργασίας του έχει το δικαίωμα να τύχει ιατρικής φροντίδας με το κόστος να βαρύνει τον εργοδότη του πάντοτε σε συνάρτηση με την απόφαση της ιατρικής αρχής. Ο εργαζόμενος πρέπει να λάβει τον πλήρη μισθό του κατά την διάρκεια της θεραπείας του για περίοδο 6 μηνών. Μετά τους έξι μήνες εάν η θεραπεία συνεχίζεται τότε ο εργαζόμενος πρέπει να λαμβάνει το ήμισυ από τον μισθό του μέχρι να αποδειχτεί η πλήρη ανάρωσή του ή η μόνιμη βλάβη. (άρθρο 109)

Οι κληρονόμοι του εργαζομένου που θα πεθαίνει εξαιτίας της εργασίας ή θα αποκτήσει μόνιμη βλάβη έχουν το δικαίωμα να λάβουν αποζημίωση. Το ποσό της αποζημίωσης στην περίπτωση θανάτου του εργαζομένου εξαιτίας της εργασίας του υπολογίζεται σε συνάρτηση με ότι προβλέπεται στον ισλαμικό νόμο (Islamic Sharia). Ο εργασιακός τραυματισμός ο οποίος θα οδηγήσει σε μόνιμη βλάβη θεωρείται το ίδιο όπως ο θάνατος του εργαζομένου. (άρθρο 110)

Βιβλιογραφία

1. **Μανώλης Ξανθάκης και Χρήστος Αλεξιάκης**, (2006), Χρηματοοικονομική ανάλυση επιχειρήσεων, Αθήνα, Εκδόσεις Αθ.Σταμούλης.
2. **Νικήτα Α.Νιάρχου**, (2004), Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων, Έβδομη έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης.
3. **Δημήτριος Βασιλείου και Νικόλαος Ηρειώτης**, (2008), Χρηματοοικονομική Διοίκηση θεωρία & πρακτική, Πρώτη έκδοση, Αθήνα, Εκδοτικός οίκος Rosili.
4. **Δημήτριος Βασιλείου και Χρήστος Αλεξιάκης**, (2008), Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων, Αθήνα.
5. **Εργατικό δίκαιο του Κατάρ**, (2004).
6. <http://www.archirodon.net>
7. <http://en.wikipedia.org/wiki/Qatar>

Παράρτημα

Πίνακας 1

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	31/12/2013	31/12/2014	31/03/2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	97,277.42	149,798.97	310,763.46
Αποθέματα	750,962.21	1,569,227.07	564,606.75
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	9,660,012.02	7,447,744.63	12,712,951.42
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	10,508,251.65	9,166,770.66	13,588,321.62
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	53,652.18	39,961.16	28,536.82
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	1,373,937.54	894,514.27	448,220.36
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	1,427,589.72	934,475.43	476,757.18
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	11,935,841.36	10,101,246.10	14,065,078.80
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	11,058,048.13	1,113,244.67	13,309,808.40
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	11,058,048.13	1,113,244.67	13,309,808.40
Ίδια κεφάλαια			
Κέρδη εις νέον	877,793.23	8,988,001.43	755,270.40
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	877,793.23	8,988,001.43	755,270.40
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	11,935,841.36	10,101,246.10	14,065,078.80

Πίνακας 2

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ											
	2013				2014					2015	
	ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ
Κύκλος εργασιών	448,932	1,954,699	7,178,977	9,582,608	5,157,653	9,610,546	11,685,541	16,873,077	43,326,817	9,519,867	9,519,867
Κόστος πωλήσεων	472,846	1,376,062	5,489,315	7,338,223	3,042,308	6,807,154	10,035,471	9,924,169	29,809,102	7,297,888	7,297,888
Μικτό κέρδος	-23,914	578,638	1,689,662	2,244,385	2,115,345	2,803,392	1,650,070	6,948,908	13,517,715	2,221,979	2,221,979
Άλλα εισοδήματα	673,846	410,000	468,462	1,552,308	246,923	138,462	205,385	126,923	717,692	169,416	169,416
Έξοδα πωλήσεων και διανομής	166,154	280,000	223,200	669,354	222,308	271,538	221,538	133,077	848,462	229,330	229,330
Έξοδα διοίκησης	40,769	87,092	77,938	205,800	85,385	80,000	85,385	66,923	317,692	140,569	140,569
Άλλα έξοδα	636,762	585,538	821,446	2,043,746	721,538	1,166,538	1,252,953	940,223	4,081,252	1,266,226	1,266,226
Καθαρό κέρδος	-193,753	36,007	1,035,539	877,793	1,333,038	1,423,777	295,578	5,935,608	8,988,001	755,270	755,270